

BIJLAGE I: ECONOMISCHE ANALYSE DRONTEN

*t.b.v. Strategisch Beleidskader Economie
gemeente Dronten 2025-2035*

Eindversie analyse d.d. februari 2024

Inhoud

1. Werkwijze / technische toelichting, a.d.h.v. Excel-Masterbestand
2. Economische analyse:
 - *Werkgelegenheid & vestigingen*
 - *Toegevoegde waarde*
 - *Demografie*
 - *Werklocaties & leegstand*
 - *Arbeidsmarkt & pendelstromen*
 - *Werkloosheid*
 - *Brede welvaart*
3. SWOT-analyse
4. Conclusies & 'issues' die in Economische Visie aan bod dienen te komen

Beleidsanalyse gemeente Dronten

Werkwijze / Technische toelichting
(Koppeling Master Bestand Data-analyse gemeente Dronten)

1. Werkwijze / technische toelichting

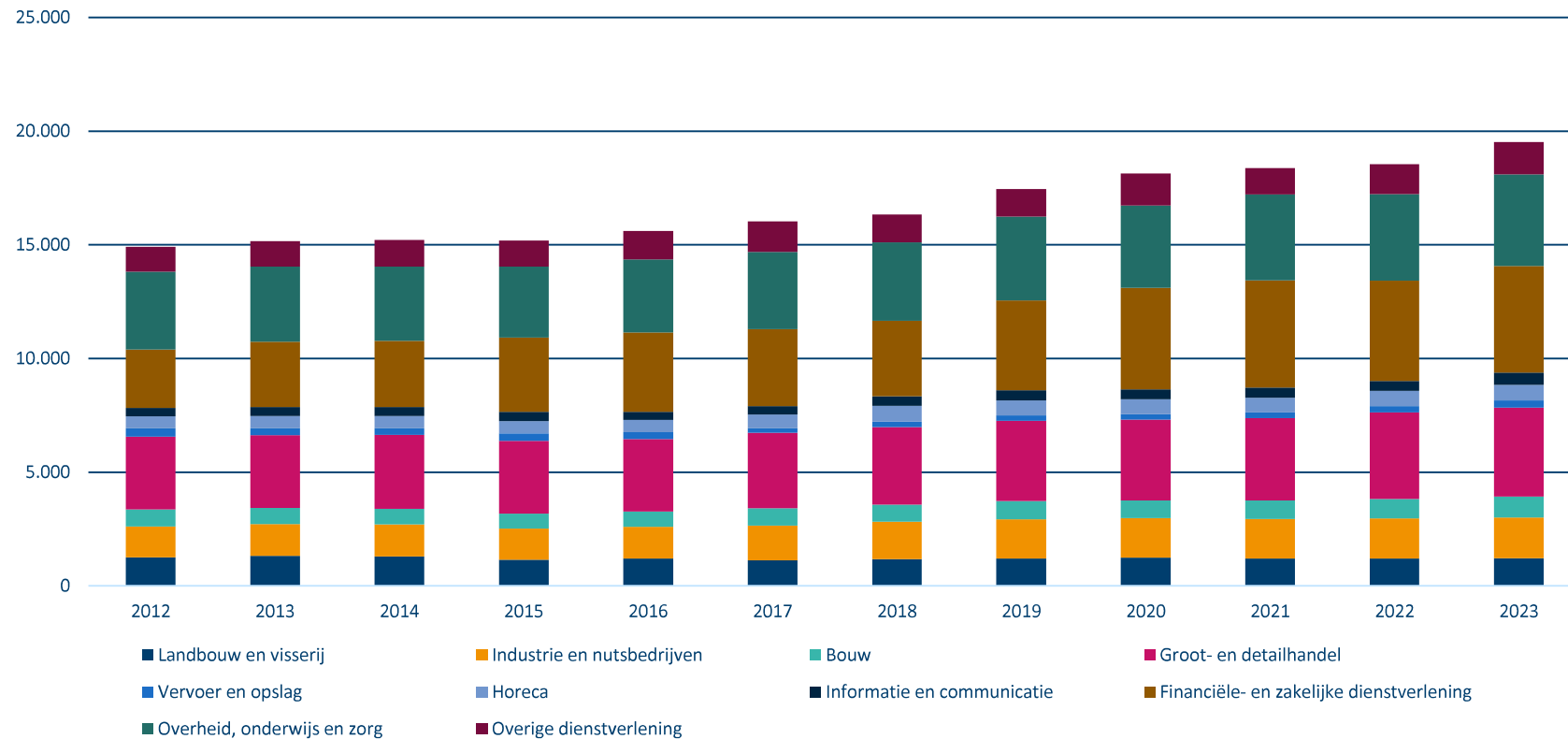
Aan deze analyse is een Masterbestand in Excel gekoppeld. Deze is ook in handen van de gemeente Dronten.

De focus binnen de Economische Visie moet liggen op het versterken van het economisch klimaat en werkgelegenheid, een visie op de bedrijventerreinen, de retail (i.r.t. de Retail Visie en Kansenskaart Suydersee centrum), agrofood en recreatie en toerisme. In de analyse houden we deze focus ook in het oog.

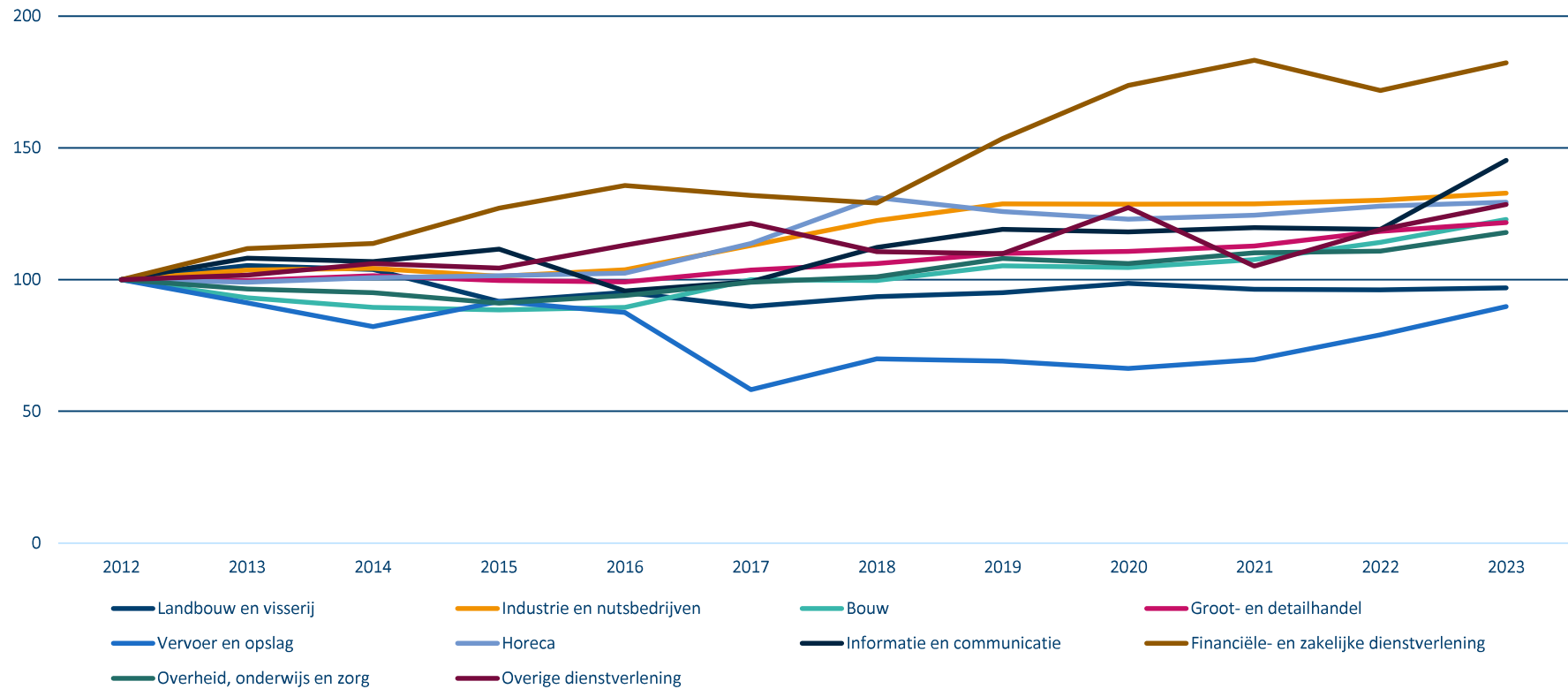
Economische Analyse

2. Werkgelegenheidsgroei

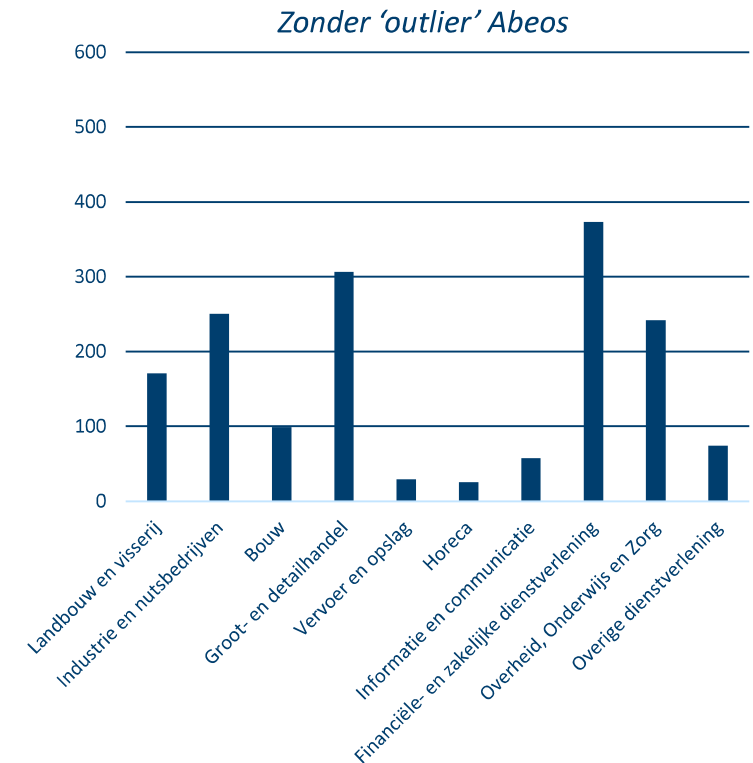
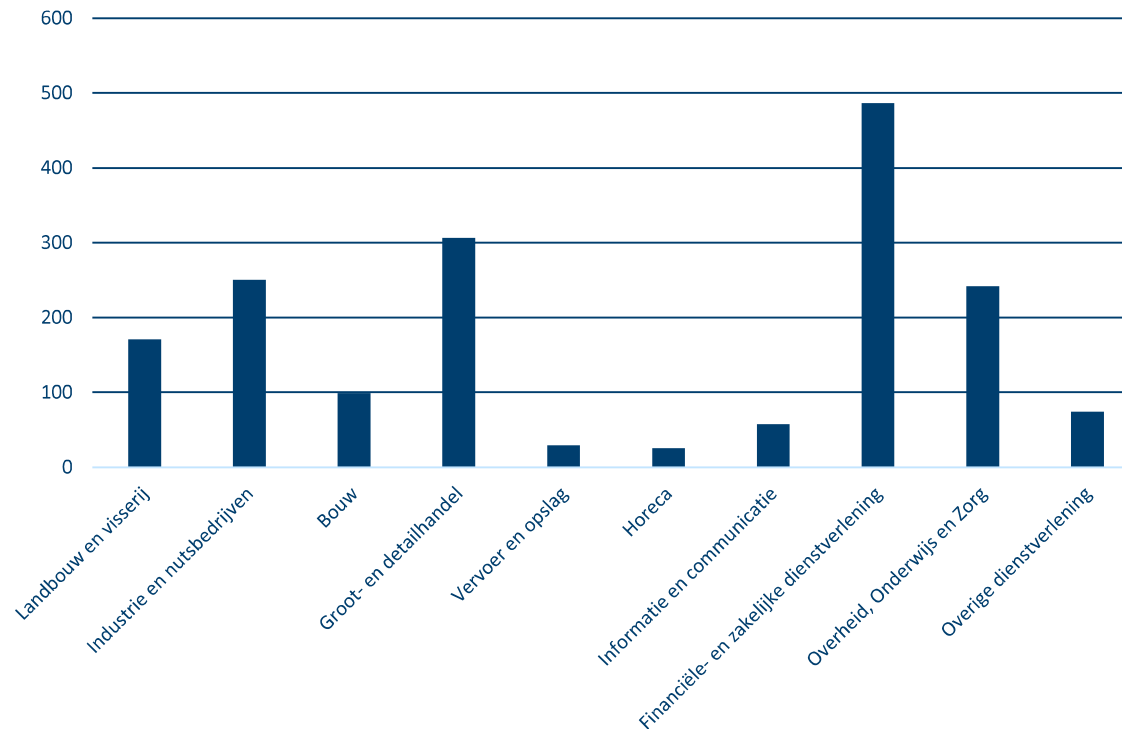
- Er zijn in Dronten in 2023 in totaal 19.521 banen, bij in totaal 5.163 vestigingen.
- Van het aantal vestigingen zijn 3.684 ZZP'ers en 1.479 bedrijven met personeel (>1 werkende personen).
- De totale werkgelegenheid steeg met 31% tussen '12-'23 (2,3% per jaar), wat neerkomt op 4.598 banen. Dronten is in Flevoland de snelstgroeiende gemeente in deze periode, na de gemeente Urk.
- De werkloosheid in 2022 was in Nederland 3,5%, in Flevoland 3,7% en in Dronten 3,0%.

2. Werkgelegenheidsgroei

- Snelst groeiende sectoren: zakelijke en financiële diensten (+82%), industrie en nutsbedrijven (+33%) en horeca (+29%).
- Krimpende sectoren: vervoer en opslag (-10%) en landbouw (-3%).
- Opvallend is dat vervoer en opslag na een flinke daling (-21% in 2022) zich in 2023 lijkt te herpakken.

2. Toegevoegde waarde per sector in mln. euro (2022)

- De financiële en zakelijke dienstverlening kent een hoge toegevoegde waarde in Dronten, door het relatief grote aantal banen in deze sector (m.n. uitzendbureau Abeos). Hetzelfde geldt in mindere mate voor de groot- en detailhandel.
- Met een vergelijkbaar aantal banen is de toegevoegde waarde van overheid, onderwijs en zorg aanzienlijk lager, maar wel van groot belang voor de kwaliteit van leven (Brede Welvaart) in een gemeente.
- Industrie en nutsbedrijven kent een hoge toegevoegde waarde per baan en is daarom ondanks het kleinere aantal banen in Dronten goed vertegenwoordigd in de toegevoegde waarde van de gemeente.

2. Financiële en zakelijke dienstverlening

SBI Omschrijving (Sbioms_kort)	Aantal banen (2023)
Arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus en personeelsbeheer	2400
Holdings (geen financiële), interne concerndiensten	460
Industrieel ontwerp en vormgeving, fotografie, vertaling	374
Facility management, reiniging en landschapsverzorging	308
Rechtskundige dienstverlening, accountancy, belastingadvies	296
Verhuur van en handel in onroerend goed	173
Architecten, ingenieurs en technisch ontwerp en advies	171
Overige zakelijke dienstverlening	131
Reclame en marktonderzoek	126
Speur- en ontwikkelingswerk	57
Overig	187
Totaal	4.683
Totaal zonder Abeos	2.669

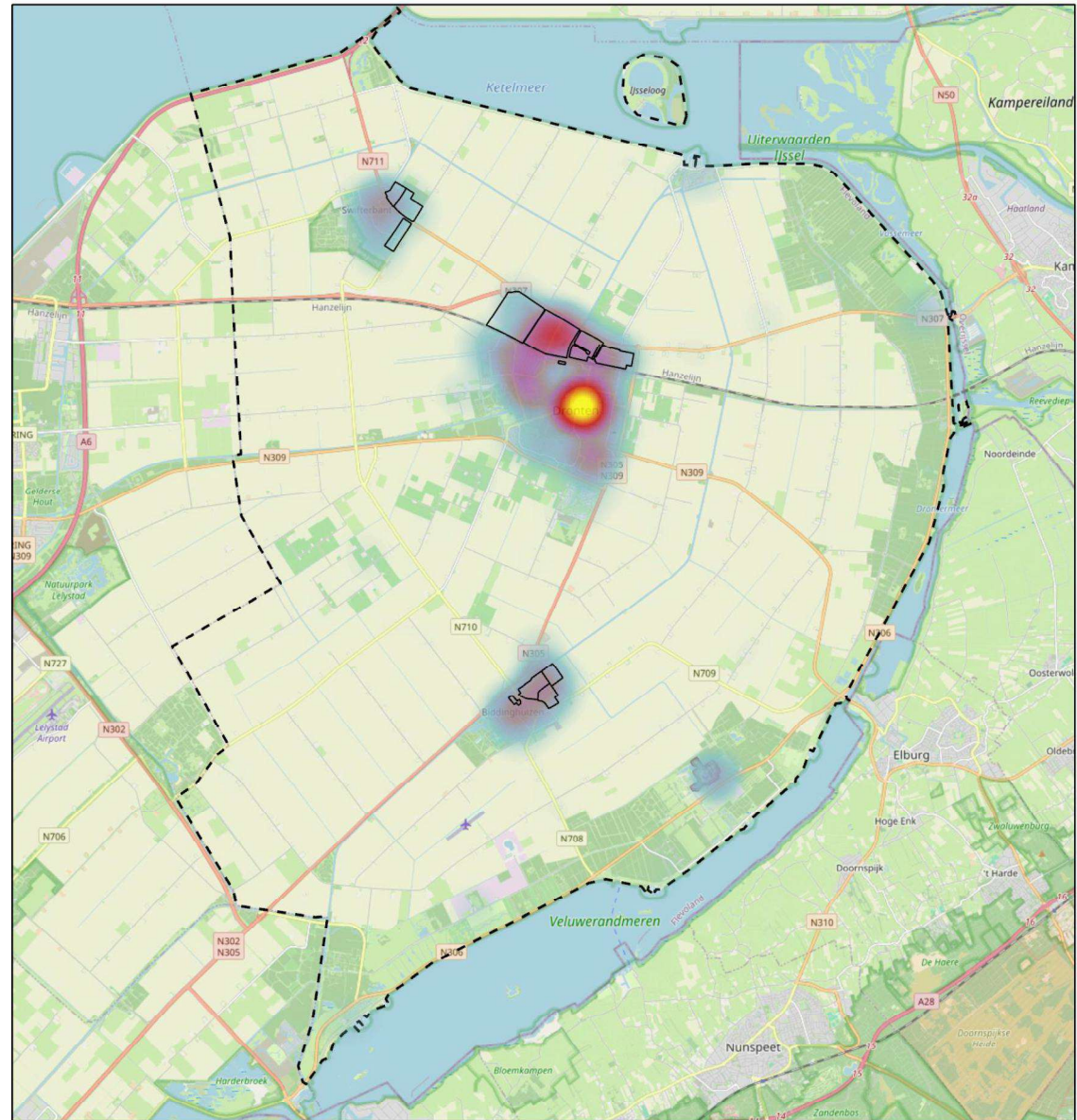

- De sterke groei van de sector is vertekend door uitzendbureau Abeos met 2.014 banen (10% van de totale werkgelegenheid).
- Wanneer Abeos niet wordt meegerekend groeide de financiële- en zakelijke dienstverlening met slechts 12% i.p.v. 82% ('12-'23).
- Uitzendkrachten bij Abeos staan geregistreerd in Dronten, maar kunnen ook elders werken.
- Met Abeos bedraagt het aandeel van de sector 24% van de totale werkgelegenheid; zonder 15%.

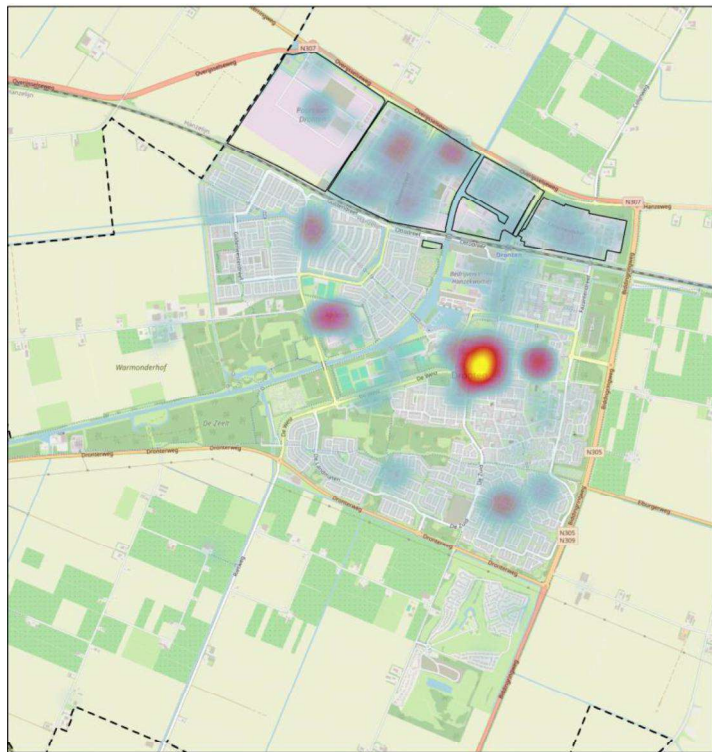
2. Ruimtelijke spreiding werkgelegenheid - gemeente

Geschapte 'outlier' in data: Uitzendbureau Abeos, 2.050 banen

2. Ruimtelijke spreiding kernen

Dronten

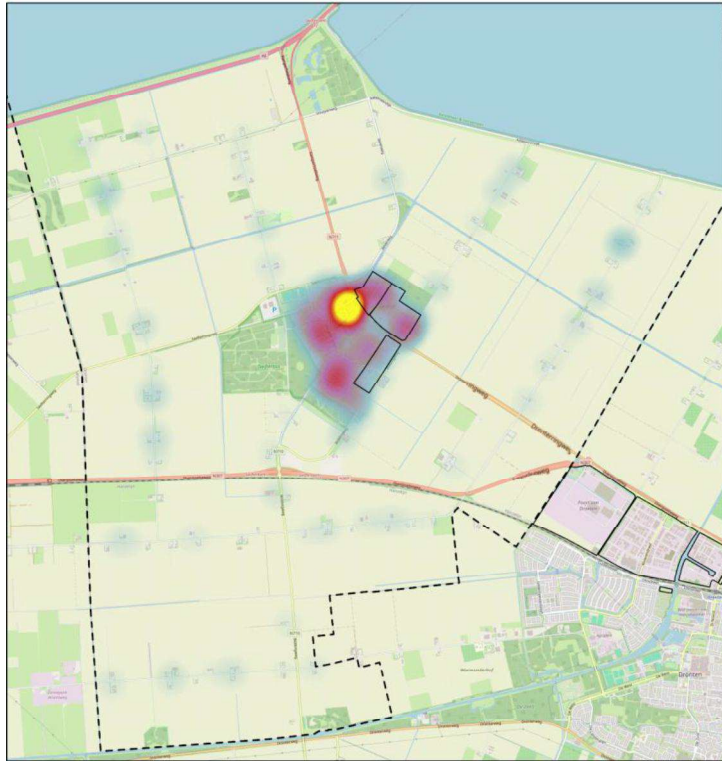

Swifterbant

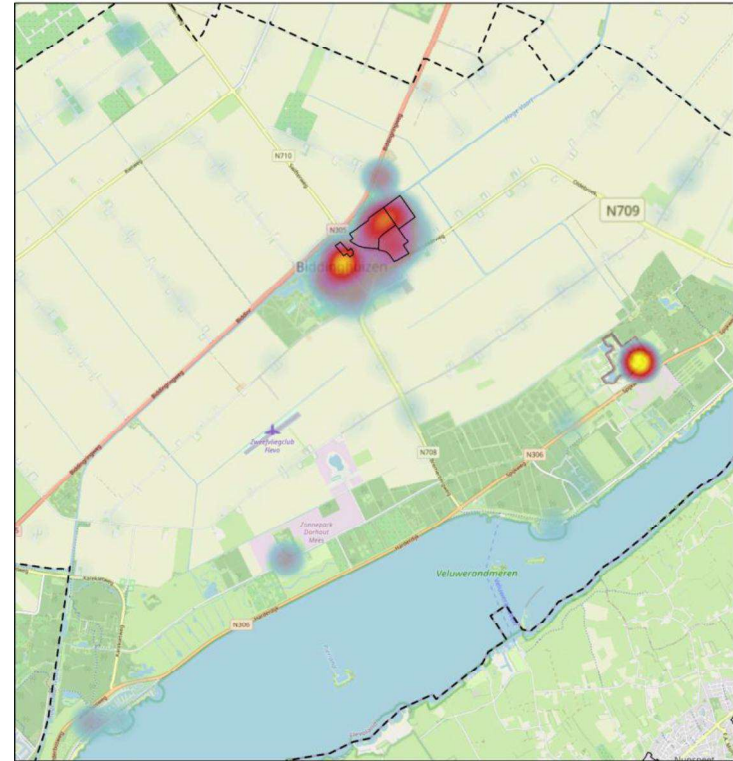

Biddinghuizen

2. Ruimtelijke spreiding buitengebied

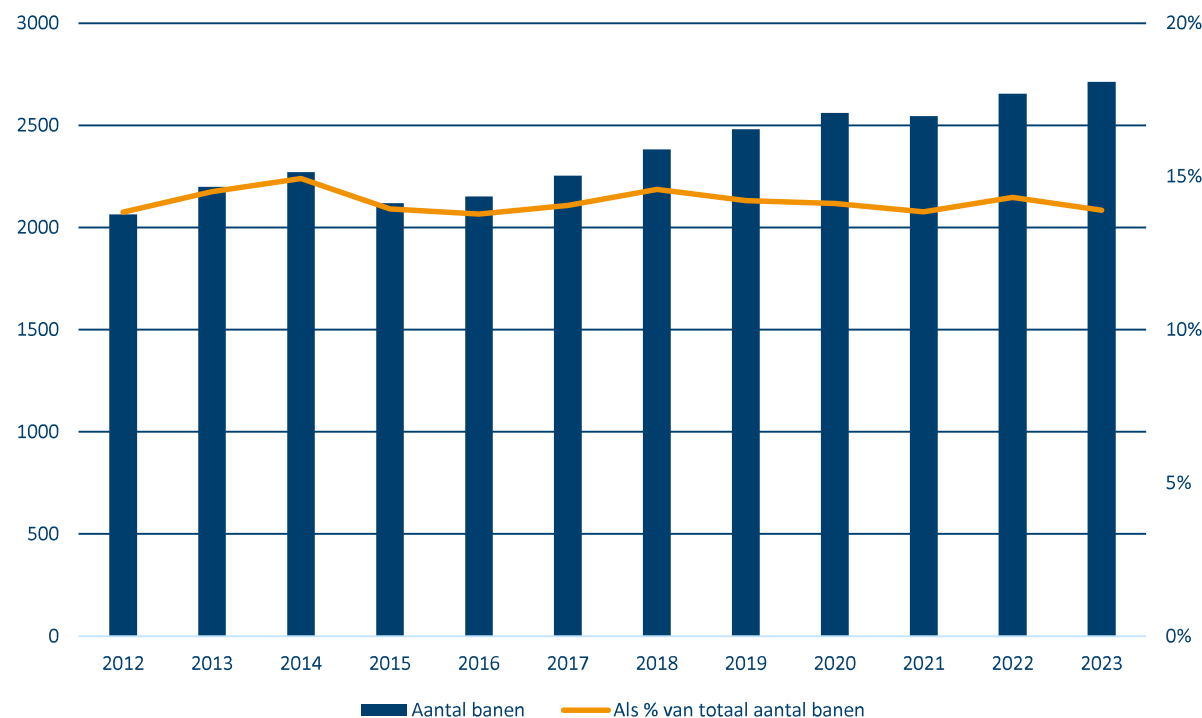

Swifterbant

Biddinghuizen

2. Werkgelegenheidsontwikkeling cluster Agri-Food

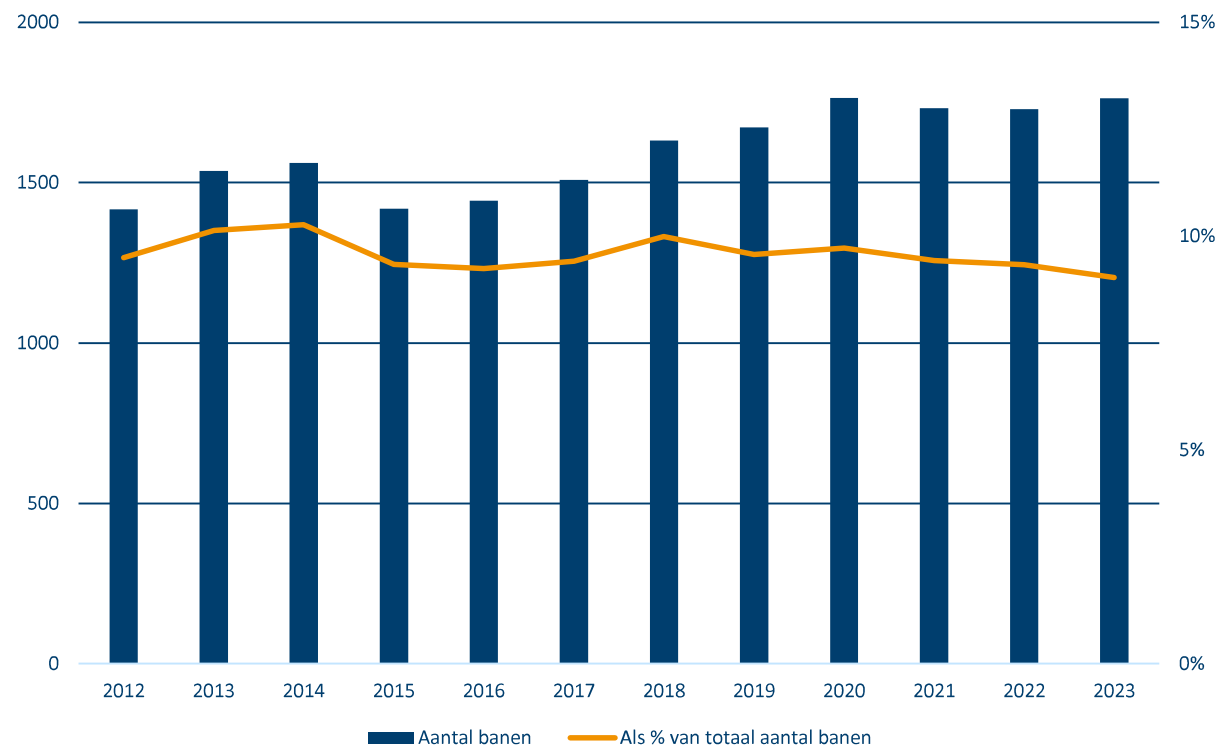

10 grootste werkgevers in het cluster	
Vomar Voordeelmarkt	263
Plukon Convenience Dronten B.V.	165
Albert Heijn B.V.	137
Jumbo Binnenloop	135
Bleeker's Supermarkt B.V	123
Albert Heijn	100
AH Schuurhuis Biddinghuizen	99
B. Schaap B.V.	64
Supermarkt Slump Swifterbant B.V.	55
Schaap Food B.V.	38

- zie: <https://www.upgradejerezelfregiozwolle.nl/wp-content/uploads/Sectorrapportage-Agri-Food-28-04-2023.pdf>
- Absoluut gezien neemt de werkgelegenheid in het cluster toe; als aandeel binnen de totale werkgelegenheid blijft het cluster echter redelijk constant.
- Zonder 'outlier' Abeos (veruit de grootste werkgever met 2.014 banen) bedraagt het aandeel van het cluster 15,5% van de totale werkgelegenheid; met Abeos gaat het om 13,9 % (zie figuur).

2. Werkgelegenheidsontwikkeling cluster Agri-Food (excl. supermarkten)

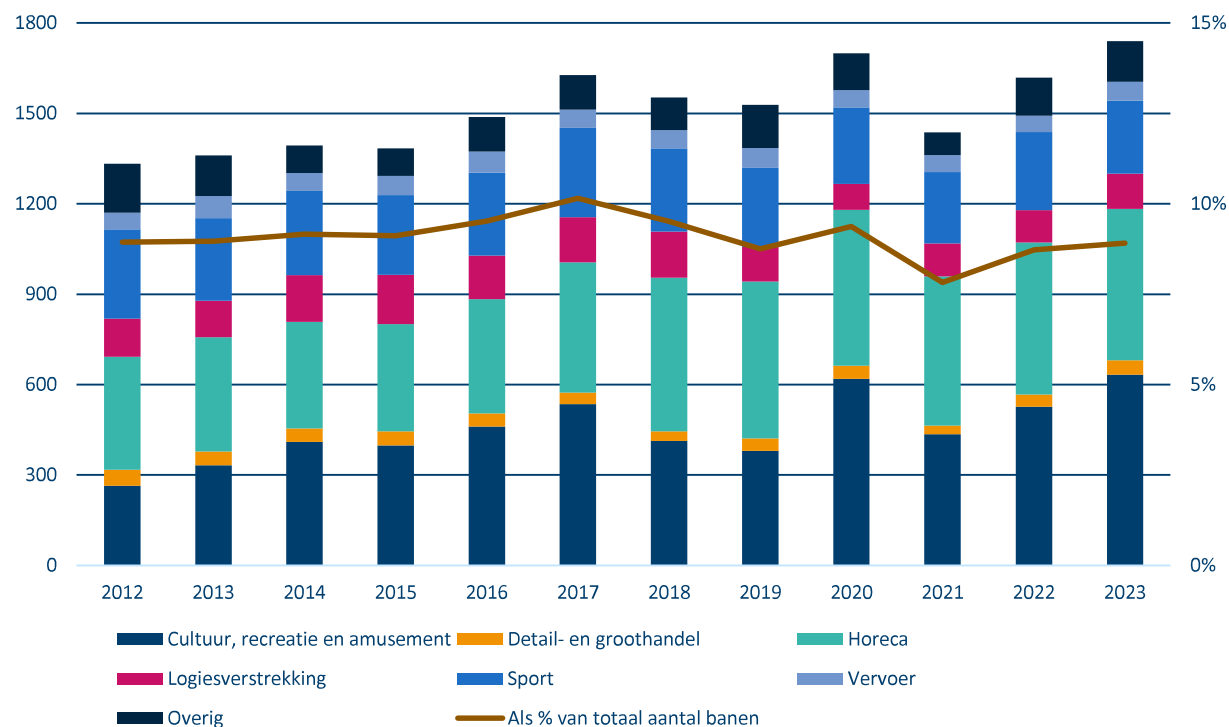

10 grootste werkgevers in het cluster (zonder supermarkten - sbi 4711)	
Plukon Convenience Dronten B.V.	165
B. Schaap B.V.	64
Schaap Food B.V.	38
OTC Organics B.V.	37
GroenteProductie Flevoland B.V.	35
Wielink Agrarisch Handelsbedrijf B.V.	34
D.R.S. Deli Rest Service	33
Aviko Potato B.V.	32
Breure B.V.	32
Schaap Holland B.V.	30

- We hebben de agri-food definitie van de Regio Zwolle gehanteerd (april 2023), exclusief supermarkten (sbi 47.11).
- Ook zonder supermarkten zien we in absolute zin een toename van het aantal banen in het cluster. Procentueel loopt het aandeel echter iets terug.
- Zonder 'outlier' Abeos (veruit de grootste werkgever met 2.014 banen) bedraagt het aandeel van het cluster (excl. supermarkten) 10,1% van de totale werkgelegenheid; met Abeos gaat het om 9% (zie figuur hierboven).

2. Werkgelegenheidsontwikkeling cluster Vrijetijdseconomie

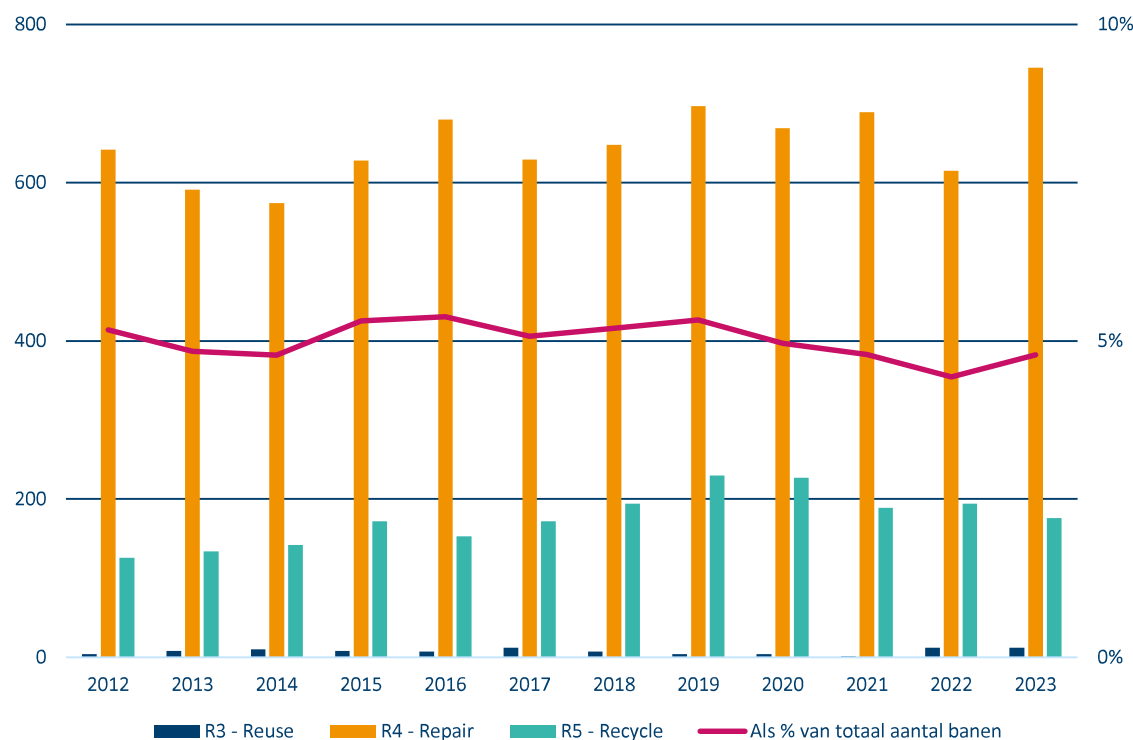
10 grootste werkgevers in het cluster

Walibi Holland B.V.	490
Dorhout Mees B.V.	74
Het Grote Kabouterbos	50
Resort Zuiderzee B.V.	37
Ski-Inn Dronten	37
Restaurant Beachclub NU	36
Pizzeria Mama Mia	36
De Rede van Dronten	31
Strandpaviljoen At Sea B.V.	30
De Meerpaal Beheer B.V.	29

- We hebben de vrijetijdseconomie definitie van de Arbeidsmarktanalyse Dronten gehanteerd (2019).
- Het cluster vrijetijdseconomie besloeg in 2023 8,9% van de totale werkgelegenheid.
- De groei van het cluster (31%) tussen '12 – '23 zit met name in de cultuur, recreatie en amusement en logies.
- Met uitzonder van vervoer krompen de andere deelclusters zelf in dezelfde periode.
- De effecten van de Covid-19 pandemie zijn duidelijk terug te zien in de figuur; inmiddels weer terug op niveau.

2. Werkgelegenheidsontwikkeling circulaire economie*, naar R-strategie

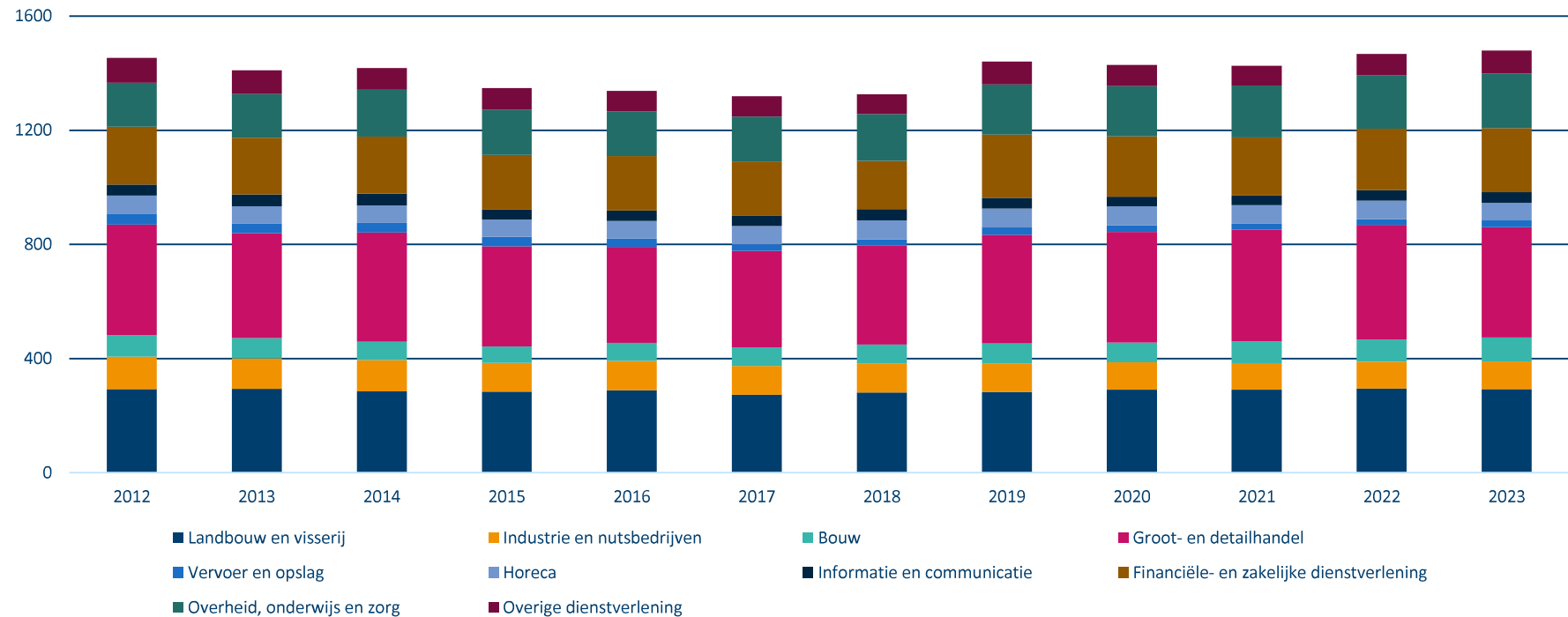
10 grootste werkgevers in de circulaire economie

Trion Schoonmaak- en Bedrijfsdiensten B.V.	65	R4 - Repair
Olthuis Recycling Dronten	48	R5 - Recycle
Flevo Mobiel B.V.	40	R4 - Repair
Kunststof Recycling Van Werven B.V.	39	R5 - Recycle
Beneluxvet B.V.	29	R5 - Recycle
Van Wijk en Olthuis B.V.	26	R5 - Recycle
Broekhuis Dronten B.V.	21	R4 - Repair
Profile Tyrecenter Flevobanden Dronten	20	R4 - Repair
Broekhuis Dronten	18	R4 - Repair
Autobedrijf Jacob Schaap B.V.	17	R4 - Repair

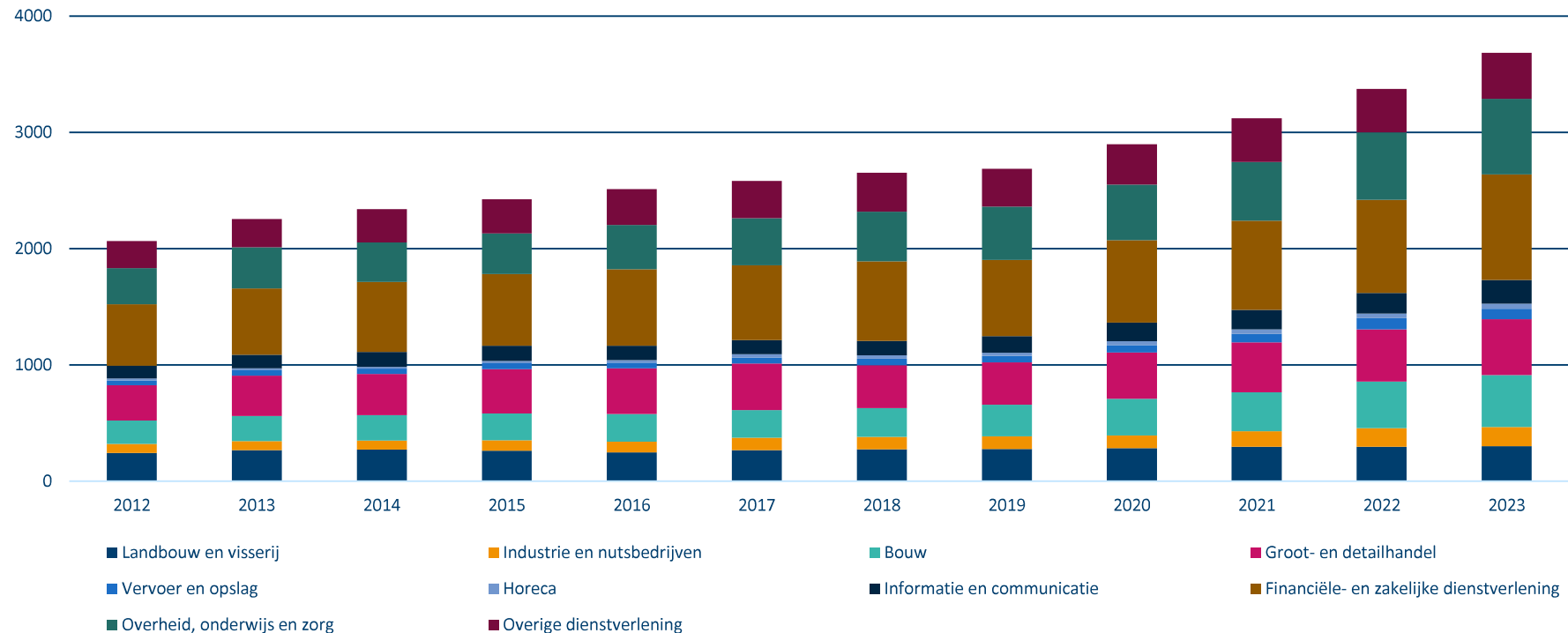
- R3: Producten kunnen een langere levensduur krijgen door hergebruik (reuse).
- R4: Ook bij deze strategie gaat het om verlenging van de levensduur van producten, maar dan door reparatie (repair) en het hergebruik van productonderdelen (remanufacture). Reparatie van consumptiegoederen is veruit het grootst in Dronten (54% van de werkgelegenheid in de circulaire economie).
- R5: Bij deze strategie gaat het om het verwerken en hergebruiken van grondstoffen (recycle).

2. Groei aantal vestigingen (excl. ZZP)

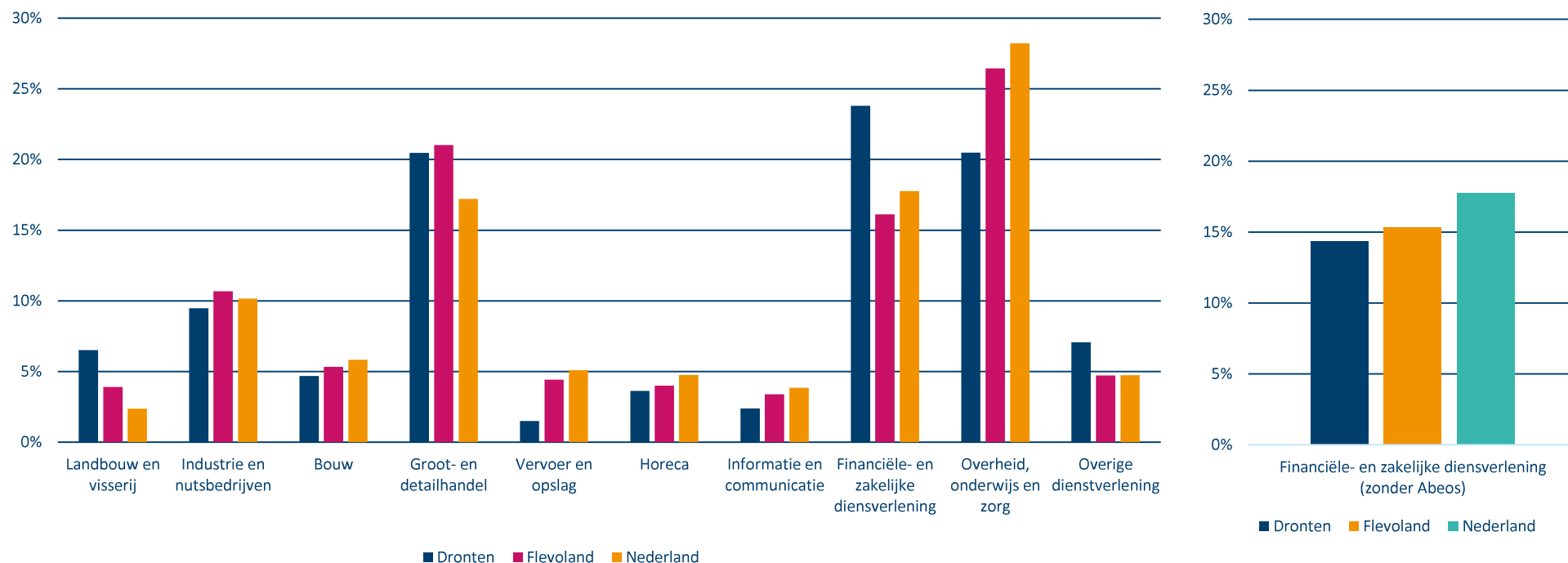
- Voor het aantal vestigingen met > 1 werkende persoon zien we een lichte toename (2%) tussen 2012 en 2023.
- Na een aantal jaren van afname ontwikkelt het aantal vestigingen excl. ZZP zich vanaf 2018 weer in positieve zin.
- Qua vestigingen groeit het aantal vestigingen in de sector overheid, onderwijs en zorg (+24%) het snelst.
- Andere groeiers zijn de financiële en zakelijke diensten (+11%) en de bouw (+12%).
- Het aantal vestigingen krimpt in de vervoer en opslag (-37%), industrie en nutsbedrijven (-15%) en de overige diensten (-9%).

2. Groei aantal ZZP-vestigingen

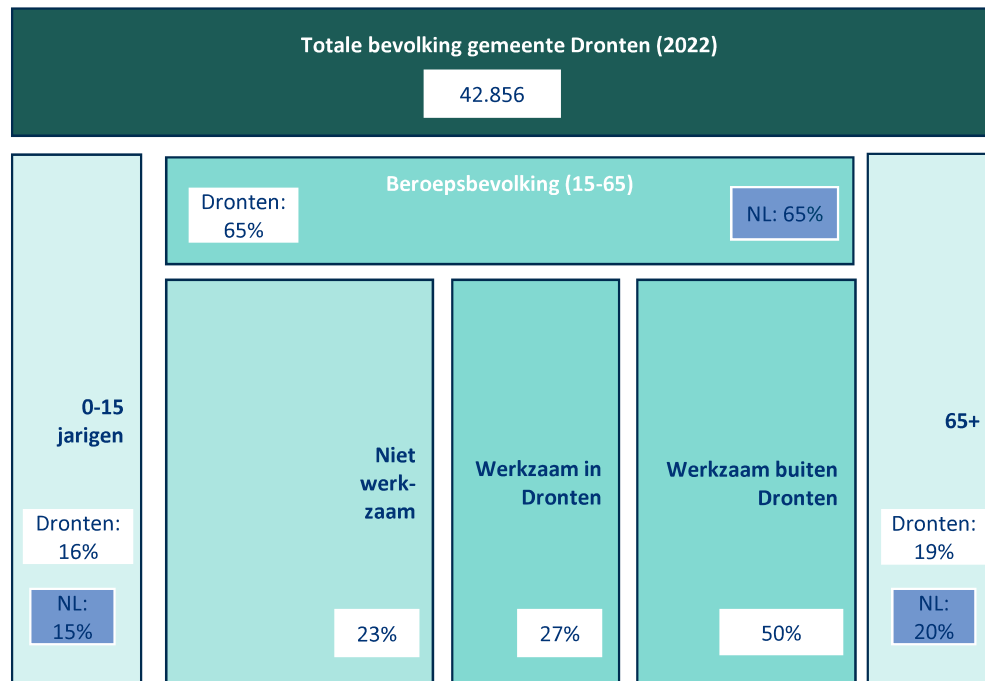
- Ongeveer 19% van de totale werkgelegenheid bestaat uit ZZP'ers.
- Door de sterke groei van het aantal ZZP'ers (78%) in de periode '12 – '23 groeide ook het totaal aantal vestigingen (47%).
- De groei van het aantal ZZP'ers zit absoluut gezien met name in de financiële- en zakelijke diensten (+376), overheid, onderwijs en zorg (+342) en bouw (+245).
- De toename van het aantal ZZP'ers is in lijn met de groei in Flevoland en Nederland en wordt veroorzaakt door de flexibilisering van de arbeidsmarkt; verder niet dusdanig opvallend.

2. Sectorale werkgelegenheid in % (2022)

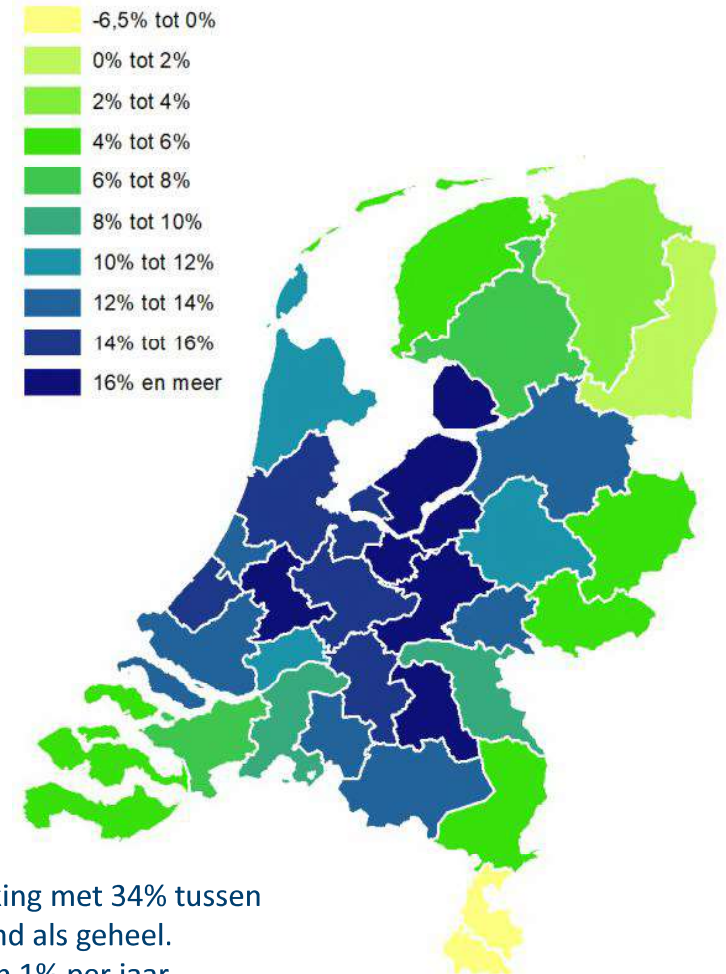

- In Dronten zijn de landbouw, financiële en zakelijke diensten en overige diensten sectoraal oververtegenwoordigd.
- Voor de financiële- en zakelijke dienstverlening wordt dit veroorzaakt door de aanwezigheid van uitzendbureau Abeos.
- Ondervertegenwoordiging: industrie en nutsbedrijven, bouw, vervoer en opslag, horeca en informatie en communicatie.
- Als we inzoomen op de sector overheid, onderwijs en zorg zien we een ondervertegenwoordiging van overheid (3% in Dronten t.o.v. 4% in Flevoland en 5% in Nederland); onderwijs is ongeveer gelijk (7%); en een ondervertegenwoordiging van zorg (11% in Dronten t.o.v. 15% in Flevoland en 16% in Nederland).

2. Demografie Dronten

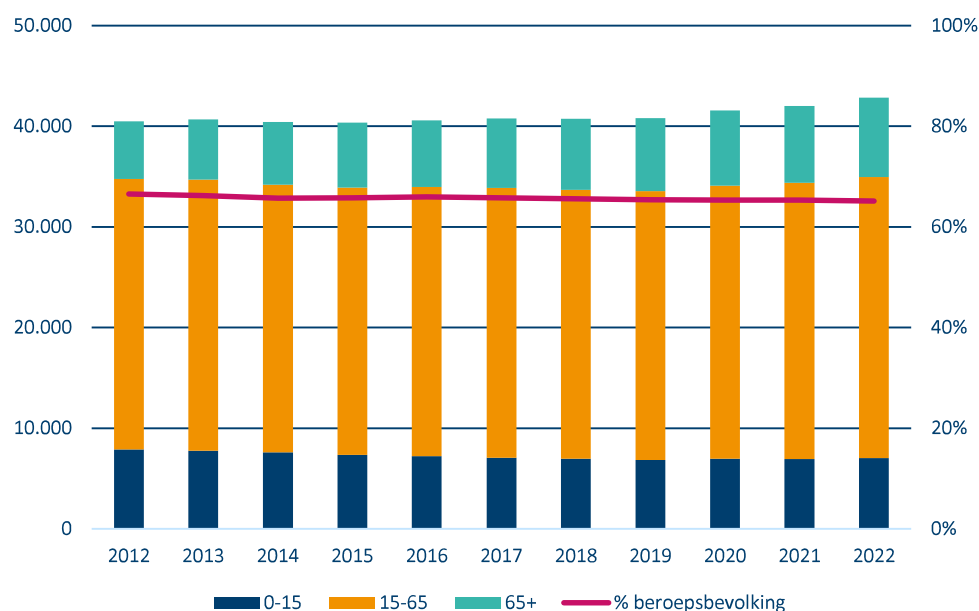
Verwachte bevolkingsgroei tot 2037, Primos Prognose 2023

- Volgens de prognoses op feitelijkflevoland.nl groeit de Drontse bevolking met 34% tussen 2022 en 2050 (tot ca. 57.500 inwoners*) t.o.v. 48% groei voor Flevoland als geheel.
- Dit komt voor Dronten neer op een samengesteld groeipercentage van 1% per jaar.
- De sterkste groeiers in de provincie Flevoland zijn Almere (61%), Lelystad (45%) en Urk (40%).

2. Demografie Dronten (2022)

Demografische ontwikkeling naar leeftijdsgroepen en aandeel van de beroepsbevolking

Gebied	Groene Druk	Grijze druk	Demografische druk
Dronten	38,9%	31,5%	70,4%
Flevoland	41,2%	24,7%	66,0%
Nederland	36,2%	34,1%	70,3%

Kern	Inwoners 2022	% 2012-2022
Biddinghuizen	6745	9%
Dronten	29747	7%
Swifterbant	6421	0%
Gem. Dronten	42865	6%

- Tussen 2012 en 2022 zien we een afname van het aantal 0-15 jarigen (-10%), lichte toename van het aantal 15-65 jarigen (4%) en een sterke toename van het aantal 65+ (+39%). Dit bevestigt het beeld dat Dronten vergrijst.
- Het aandeel van de beroepsbevolking (15-65) bleef redelijk constant (ca. 65%), maar de groep Drontenaren tussen de 45-65 jaar is relatief groot (28%) en zal het aandeel van de beroepsbevolking in de komende jaren verder doen dalen.
- T.o.v. Flevoland is er een hoge grijze druk in Dronten (65+ als percentage van de 20-65 jarigen). De demografische druk ligt daarom hoger dan in Flevoland, maar is vergelijkbaar met Nederland.

2. Werkgelegenheidsgroei

Banen totaal per 1.000 inwoners (15-74 jr.) - Gemeenten in Flevoland										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Almere	534,9	524,5	522,5	534,3	526,7	541,1	550,7	557,9	557,9	577,9
Dronten	515,2	514,9	504	525,9	536,8	543,9	564,3	563,5	558,4	562,5
Lelystad	634,5	622,1	615,2	620,2	627	643,4	647,6	650	664,3	673,7
Noordoostpolder	707,8	704,1	704,7	720,8	725,4	734,8	749,1	737,3	750,8	768,6
Urk	655,8	646,2	668,6	675,5	714,4	777,4	802,6	791	816,2	844,1
Zeewolde	736,8	706,5	664,7	647	660	684,6	709	717,7	730,1	714,4

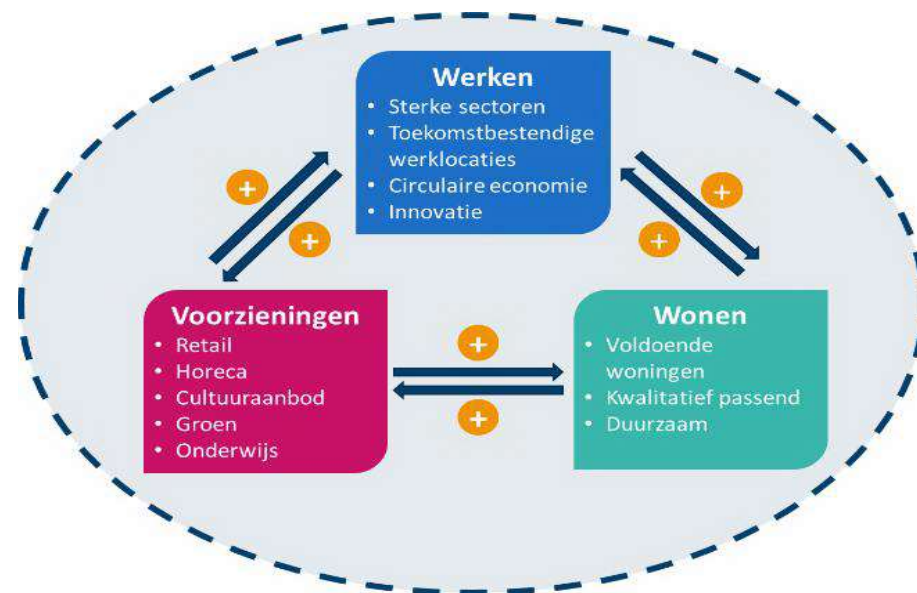
Bron: www.feitelijkflevoland.nl

- De baan/inwoner ratio ligt in Dronten relatief laag ten opzichte van de andere Flevolandse gemeenten.
- Dit bevestigt het beeld dat Dronten van oudsher meer een gemeente van de uitgaande pendel is (woongemeente i.p.v. werkgemeente).
- Wel is te zien dat de ratio toeneemt: er zijn meer banen per 1000 inwoners door de jaren heen.

2. Werkgelegenheidsgroei

Raming werkgelegenheid Dronten (2022)	
Banen	18.542
Inwoners	42.913
Ratio banen / inwoners	0,43
Inwoners 2050	60.000
Groei aantal inwoners	17.087
WP raming Flevoland	74.000
Werkgelegenheid in Dronten t.o.v. prov.	9%
Raming werkgelegenheid Dronten (Noord-NL)	6.660
Raming extra WP vanuit demografische groei (i.r.t. huidige werkgelegenheidsgraad)	7.383

- Conclusie: werkgelegenheidsgroei tot 2050 ligt naar verwachting binnen bandbreedte van 6.700 – 7.400 banen (+36% - 40% groei), mits de woningbouwplannen gerealiseerd worden. Ter vergelijking: tussen 2012-2022 groeide de werkgelegenheid met 24%; tussen 2012-2023 zelfs met 31%.*

2. Werkgelegenheidsgroei

O.b.v. WLO-scenario's*, zal groei/krimp in Dronten als volgt plaats vinden:

Groeisectoren:

- Sterke groei van de **zorgsector** en de **financiële en zakelijke diensten**.
- Minder sterke groei van de groothandel en logistiek, horeca, informatie en communicatie, overheid en onderwijs en overige diensten.

Krimpsectoren:

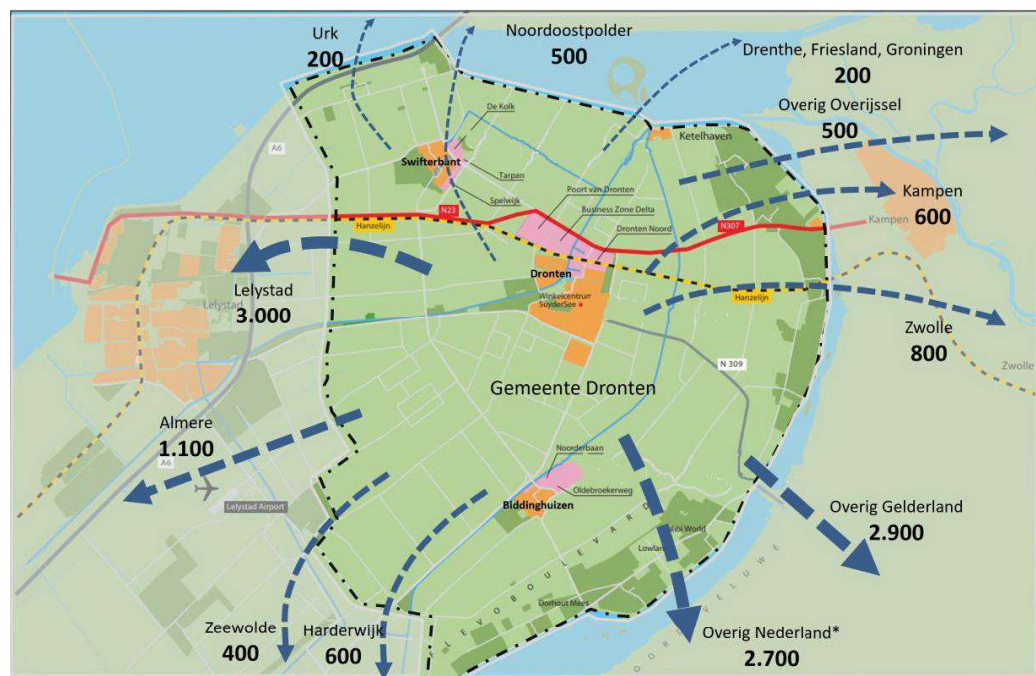
- Industrie
- Landbouw
- Bouw

** Welvaart en Leefomgeving Scenario's van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en het Centraal Planbureau (CPB), met verwachte economische groeipercentages per sector tot 2050. In 2024 worden nieuwe scenario's verwacht, maar dit komt te laat voor dit proces.*

2. Pendel (2020)

Pendel uit Dronten

Pendel naar Dronten

- De gemeente Dronten kent een negatief pendelsaldo van 6.800 banen (uitgaande is groter dan inkomende pendel).
- Het grootste deel van de pendel trekt naar nabijgelegen gemeenten zoals Lelystad, Almere, Kampen en Zwolle.
- De inkomende pendel is voornamelijk afkomstig uit buurgemeenten zoals Lelystad, Noordoostpolder en Kampen.
- Gemiddeld reizen Drontenaren 32,3 km om bij hun werk te komen.
- Het aandeel Drontenaren dat in de gemeente werkt (21%) steeg harder dan de groei van het aantal banen (19%) in dezelfde periode ('14-'20). Ook de inkomende pendel (15%) steeg harder dan de uitgaande pendel (9%).

3. Werklocaties gemeente Dronten

Werklocaties gemeente Dronten (bedrijventerreinen + kantorenlocaties)							
Naam	Kern	Netto (ha)	Terstond Uitgeefbaar (ha)	Hard plan (ha)	Milieu categorie	Veroudering	Oppervlakte veroudering (ha)
BUSINESS-ZONE DELTA	DRONTEN	60,7	2,7		4	-	-
DE KOLK	SWIFTERBANT	13,1	0		4	-	-
DE NOORD (DRONTEN)	DRONTEN	21,5	0		3	Economische veroudering	36,0
ECU	DRONTEN	0,2	0		1	-	-
FAZANTENDREEF	DRONTEN	25,8	0		4	-	-
HAVENWEG	BIDDINGHUIZEN	3,0	0		3	-	-
NOORDERBAAN (V/H DE DRIEHOEK)	BIDDINGHUIZEN	26,6	0		4	-	-
OLDEBROEKERWEG	BIDDINGHUIZEN	55,6	2,8		4	-	-
POORT VAN DRONTEN I, II (publiek+privaat)	DRONTEN	77,5	16,7		3	-	-
POORT VAN DRONTEN III (in voorbereiding)	DRONTEN	-	-	26,3	-	-	-
POORT VAN DRONTEN IV (in voorbereiding)	DRONTEN	-	-	-	-	-	-
SPELWIJK	SWIFTERBANT	14,0	0		3	Technische veroudering	4,0
TARPAN	SWIFTERBANT	22,0	1,0	4,0	4	-	-
Totaal		320,0	23,20	30,3			40,00

2. Arbeidsmarkt

Arbeidsmarktspanning naar beroepsklasse, 3e kwartaal 2023, Arbeidsmarktregio Flevoland in vergelijking met Nederland, bron UWV

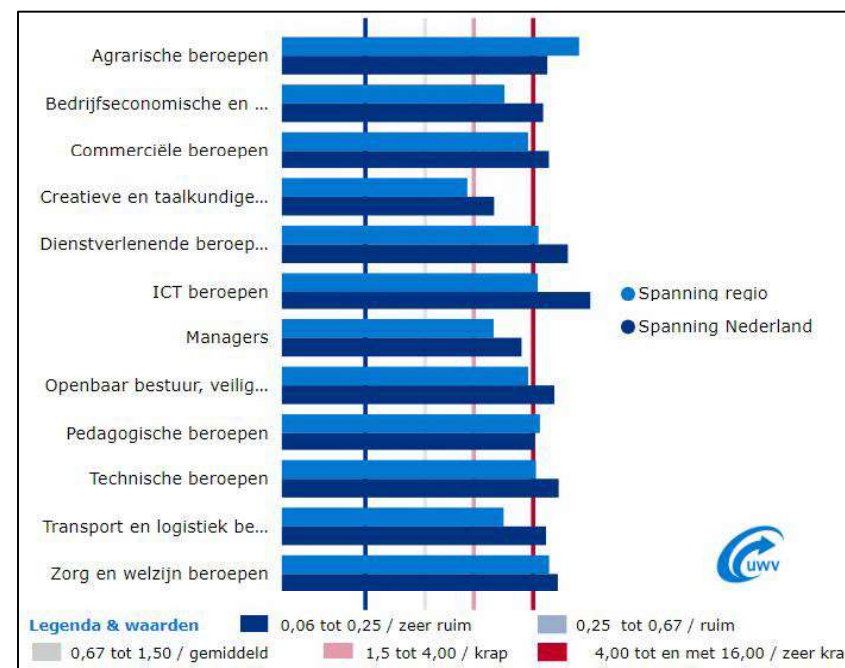
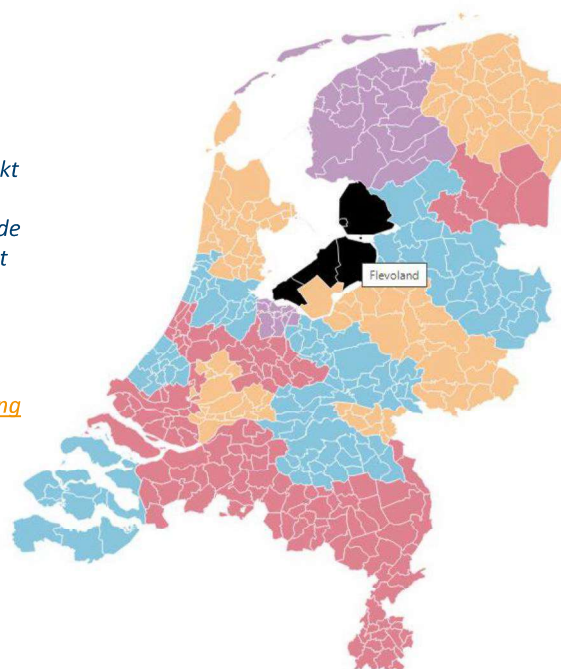
- De gemeente Dronten is onderdeel van arbeidsmarkt Flevoland.
- De arbeidsmarkt in Flevoland is krap (score 2,85), maar minder dan het Nederlands gemiddelde, wat zeer-krap is (score 4,41).

Arbeidsmarktspanning Flevoland i.v.m. NL

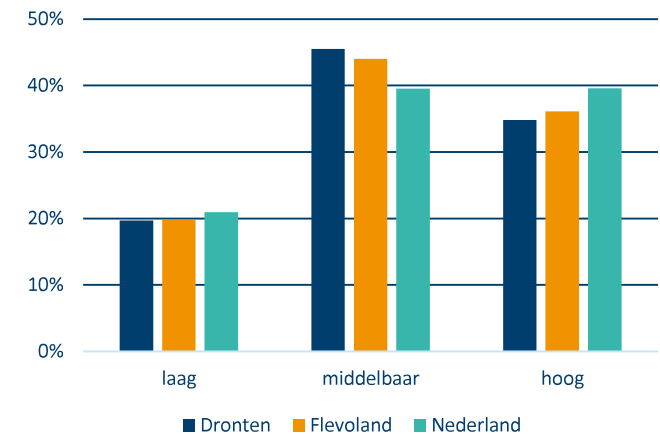
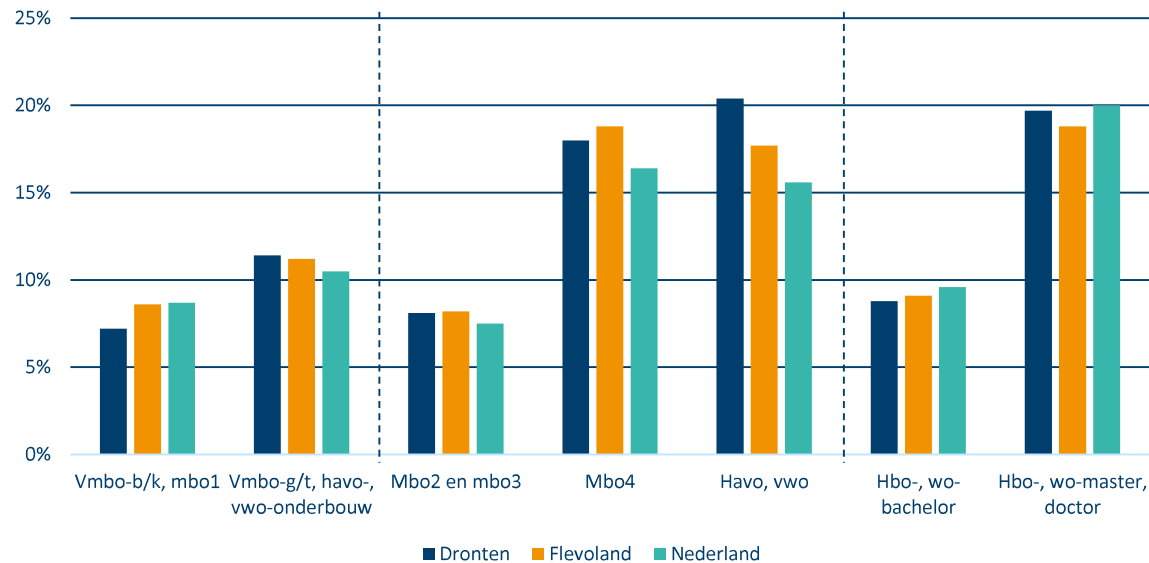
Verantwoording: De spanningsindicator van het UWV geeft een indicatie van de spanning tussen de openstaande vraag naar werk (arbeidsvraag) en het direct beschikbare aanbod op de arbeidsmarkt (arbeidsaanbod van vacatures). Deze wordt uitgedrukt in een typering van de markt (zeer krap tot zeer ruim). Bij veel openstaande vacatures ten opzichte van het aantal werklozen is de arbeidsmarkt zeer krap. Bij een ruime arbeidsmarkt is er sprake van weinig openstaande vacatures en veel werklozen.

Bron:

<https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards/spanning-indicator>

2. Opleidingsniveau (2021)

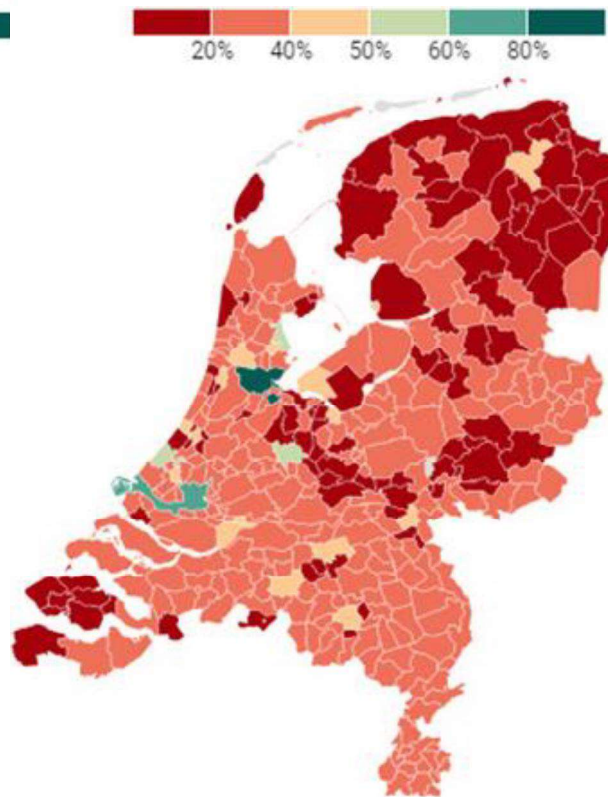
- Het opleidingsniveau van Drontenaren is vergelijkbaar met inwoners van Flevoland en Nederland.
- Wel zien we een oververtegenwoordiging van de middelbaar opgeleiden (m.n. havo, vwo als hoogst genoten opleiding) en ondervertegenwoordiging van het aantal hoogopgeleiden (m.n. op bachelor niveau).

2. Arbeidsmarkt – Talent in de Regio

Links: Percentage van de MBO-afgestudeerden per gemeente uit de cohorten 1984-1992 dat op hun 28^e levensjaar in dezelfde gemeente woont als toen zij 16 waren (Bron: Talent in de Regio, CBS microdata)

Rechts: Percentage van de universitair afgestudeerden per gemeente uit de cohorten 1984-1992 dat op hun 28^e in dezelfde gemeente woont als toen zij 16 waren (Bron: Talent in de Regio, CBS microdata)

- Het percentage MBO'ers wat in Dronten blijft wonen is vrij hoog (60-80%), het percentage universitair geschoolden dat in Dronten blijft wonen is laag (20-40%). Dit beeld komt overeen met grote delen van Nederland.
- Het wegtrekken van hoogopgeleiden zegt iets over de baankansen die zij zien in de eigen gemeenten: als die er voldoende zijn, is de kans groter dat zij na hun studie in dezelfde gemeente blijven wonen. De grote steden vallen hierdoor op.
- Dronten ligt binnen Nederland wel bijzonder ver van de dichtstbijzijnde universiteit (de UvA, op 68km afstand).

2. Brede welvaart nu én later

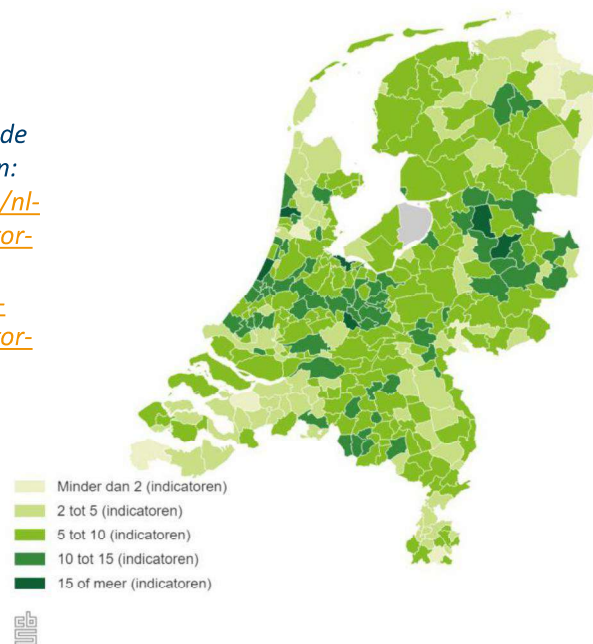
CBS monitor Brede Welvaart (2023).

Indicatoren bovenaan de ranglijst brede welvaart 'hier en nu'

Meer info over de indicatoren & thema's van Brede Welvaart en de scores van de gemeente Dronten:

Indicatoren: <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/regionale-monitor-brede-welvaart/indicator>

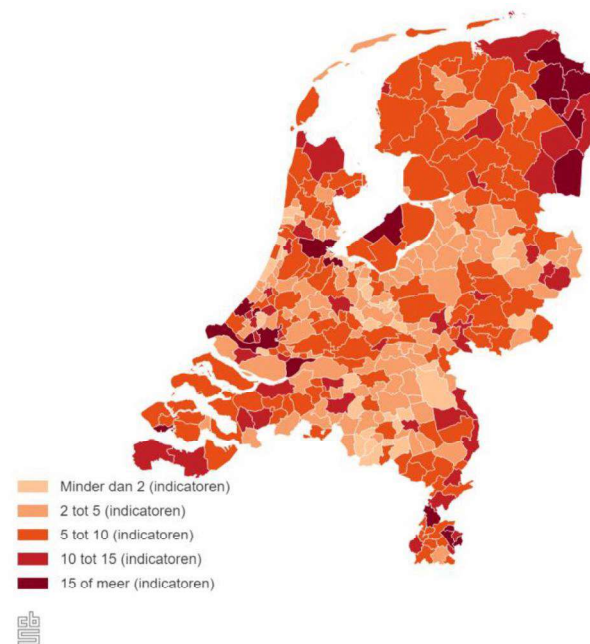
Thema's: <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/regionale-monitor-brede-welvaart/thema>

Bron: CBS, regionale Monitor Brede Welvaart 2023

De kaart toont het aantal indicatoren waarvoor een gemeente behoort tot het bovenste kwart van de ranglijst van gemeenten

Indicatoren onderaan de ranglijst brede welvaart 'hier en nu'

Bron: CBS, regionale Monitor Brede Welvaart 2023

De kaart toont het aantal indicatoren waarvoor een gemeente behoort tot het onderste kwart van de ranglijst van gemeenten

- Dronten scoort relatief goed op indicatoren als de levensverwachting, natuurgebied per inwoner, emissies van fijnstof en afstand tot openbaar groen.
- De gemeente scoort relatief slecht op overgewicht, afstand tot OV, vertrouwen in anderen en de afstand tot sportterreinen, basisscholen en cafés e.d.

2. Brede welvaart nu én later

CBS monitor Brede Welvaart (2023).

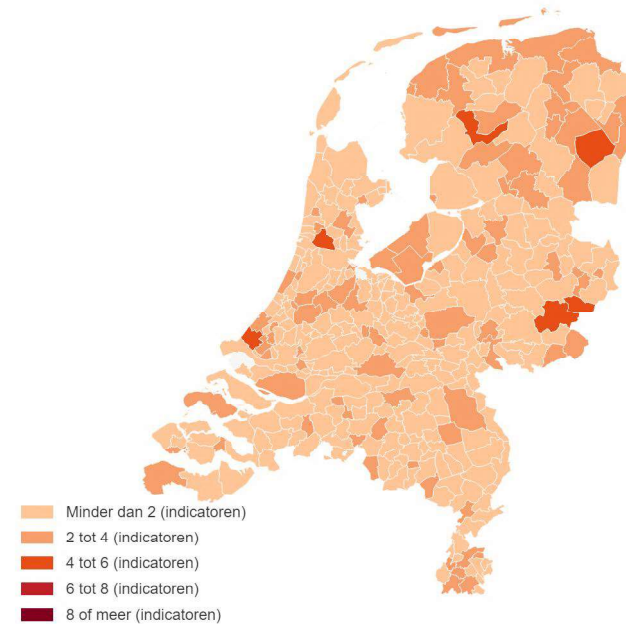
Indicatoren met een groene trend voor de brede welvaart 'hier en nu'

Bron: CBS, regionale Monitor Brede Welvaart 2023

De kaart toont het aantal indicatoren waarvoor een gemeente behoort tot het bovenste kwart van de ranglijst van gemeenten

Indicatoren met een rode trend in de brede welvaart 'hier en nu'

Bron: CBS, regionale Monitor Brede Welvaart 2023

De kaart toont het aantal indicatoren waarvoor een gemeente behoort tot het onderste kwart van de ranglijst van gemeenten

- CBS (2023): Dronten verkleinde op diverse indicatoren hun achterstand op andere gemeenten.
- De Drontenaar (2023): In Flevoland scoort alleen Urk hoger dan Dronten als het gaat om 'Brede Welvaart'.
- Flevoland Monitor (2023): Brede Welvaart ligt in Flevoland gemiddeld lager dan in Nederland.

2. Trends en ontwikkelingen

Meer vraag naar multimodale bereikbaarheid en duurzame mobiliteit

Landbouw- en eiwittransitie

Digitalisering, robotisering: online winkelen, 3d-printing, automatisering

Omscholing

Schaalvergroting en schaalverkleining

Circulaire economie

Goede aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt

Energietransitie; zon, LNG, wind

2. Trends en ontwikkelingen

Duurzaamheid & circulair

- Transitie naar een duurzame en circulaire economie, met grote opgaven voor consumenten én ondernemers:
 - Meer aandacht voor industriële ecologie, oftewel de interactie tussen bedrijven op het vlak van grondstoffen, materialen en energie;
 - Werklocaties hebben potentie als locaties voor decentrale energieopwekking;
 - Meer vraag naar multimodale bereikbaarheid en mobiliteit verduurzamen;
 - Landbouw en eiwittransitie;
 - Consumenten vragen in toenemende mate om duurzame producten, maar de prijs doet er ook toe.

2. Trends en ontwikkelingen

Arbeidsmarkt & human capital

- Digitalisering, robotisering, automatisering;
- AI-skills worden steeds belangrijker in de arbeidsmarkt, met name in de creatieve sector, zakelijke en overige diensten;
- Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt krijgt steeds meer aandacht;
- Flexibilisering in de arbeidsmarkt, zowel schaalvergroting én schaalverkleining in bedrijven, groei aantal ZZP'ers.

2. Trends en ontwikkelingen

Lokaal / regionaal / nationaal

- Concurrentie om de ruimte, in Dronten is dat niet anders: woningbouw, nieuwe bedrijventerreinen, mogelijke komst kazerne Zeewolde/Dronten, Lelystad Airport-vluchtroutes, etc.
- Netcongestie zorgt voor problemen, terwijl Dronten een overschot aan duurzame energie heeft.
- Thuiswerken is normaal geworden in de coronacrisis en '*here to stay*', met name in zakelijke diensten.

Internationaal

- Geopolitieke instabiliteit door de invasie van Oekraïne, met energiecrisis tot gevolg in Nederland.
- Spanningen in het Midden-Oosten leiden ook in Nederland tot discussie.

SWOT-analyse, conclusies en belangrijkste issues
(Dient als voornaamste input voor de participatiebijeenkomsten)

3. Concept-SWOT

Sterkten

Economisch klimaat en werkgelegenheid

- Groeiende werkgelegenheid
- Hanzelijn is een goede verbinding met Lelystad – Kampen - Zwolle
- Landschap met veel ruimte, groen en water
- Geen files & centrale ligging in Nederland, relatief groot grondgebied
- Sterke cohesie binnen Triple Helix verband
- Mentaliteit van pionieren in het nieuwe land
- Veiligheid
- Grote productie van duurzame energie in de gemeente
- Sterke dorps samenleving met ruimte voor de woonbehoefte van elk individu

Werklocaties

- Beschikbaarheid vestigingsruimte bedrijvigheid
- Ruim opgezette en groene werklocaties
- Kwaliteit van werklocaties is over het algemeen op orde, omdat er nog weinig veroudering plaatsvindt.
- Er is een relatief grote verscheidenheid aan bedrijven op bedrijventerreinen

Retail & vitaliteit centra

- Er is een hoog voorzieningenniveau in Dronten en het aanbod in Biddinghuizen en Swifterbant past bij het aantal inwoners

Agrofood

- Sterk cluster én keten in de agrofood (productie en onderwijs)
- Agrofoodcluster in Dronten wordt relatief zacht geraakt door de stikstofcrisis gezien afwezigheid N2000 gebieden in de nabijheid en oriëntatie op akkerbouw i.p.v. veeteelt

Recreatie & toerisme

- Sterke en veelzijdige *leisure*bedrijven, langs de lange waterlijn
- Toonaangevende een veelzijdige evenementen zoals Lowlands, Defqon.1, Opwekking en Mud Masters
- Sterk verenigingsleven draagt bij aan recreatie voor bewoners

Zwakten

Economisch klimaat en werkgelegenheid

- Dronten heeft geen sterk eigen merk of eigen imago
- Lage werkgelegenheidsgraad (hoge netto uitgaande pendel)
- Relatief grote afstand tot (grootstedelijke) voorzieningen, waaronder universiteiten
- Perifere ligging ten opzichte van nationale infrastructuur, bereikbaarheid is matig
- Dienstregelingen van busverbindingen in Biddinghuizen en Swifterbant

Werklocaties

- Regionale bereikbaarheid van werklocaties is niet sterk
- Weinig ruimtelijke en fysieke verbindingen tussen werklocaties en woongebieden
- Werklocaties hebben geen duidelijk onderscheidend profiel, is met name gericht op MKB

Retail & vitaliteit centra

- Overaanbod / leegstand van winkels in Biddinghuizen en Swifterbant

Agrofood

- Krimp van de primaire productie

Recreatie & toerisme

- Beperkte bekendheid over het gebied en de recreatieve mogelijkheden die Dronten biedt
- Het aanbod is versnipperd en onvoldoende met elkaar verknoot; samenwerking kan worden verbeterd
- Te weinig landschappelijke variatie voor aantrekkelijk fietsen en wandelen
- Natuur en recreatievoorzieningen langs de Oostkant liggen geïsoleerd, er is te weinig verbinding

3. Concept-SWOT

Kansen

Economisch klimaat en werkgelegenheid

- Sterk groeiende beroepsbevolking
- Grote woningbouwopgave (schaalsprong naar 60.000 inwoners) leidt tot groei van de economie en bestedingen in Dronten
- Ontwikkeling Lelystad Airport
- Prijs-kwaliteitsverhouding wonen voor starters: Dronten is een ruim-opgezette en groene plek om te wonen
- Samenwerking in Regio-Zwolle verband
- Woon- en werkmogelijkheid nabij sterke regio's MRA, Zwolle, Eemland/Amersfoort en in mindere mate Noord-Veluwe
- De komst van de Lelylijn kan betere verbindingen met Noord-Nederland mogelijk maken, ook verknoping met Hanzelijn belangrijk
- Ontwikkeling van aan R&T gerelateerde bedrijvigheid aan de oostkant
- Organisatie van ondernemers, o.a. via de OVDD, de EPD-groepen en het Bedrijvenplatform

Werklocaties

- Nog niet uitgegeven werklocaties kunnen bijdragen aan economisch profiel Dronten en kansen voor inwoners
- Werken aan corridorontwikkeling Lelystad – Dronten – Kampen – Zwolle
- 'Bedrijventerreinen van de Toekomst' biedt denkrichtingen voor doorontwikkeling bedrijventerreinen van Dronten: 'Groenblauw', 'Flexibiliteit' & 'Samen'
- Kleinschalige kantoorontwikkeling rondom het station

Retail & vitaliteit centra

- Groei van het aantal inwoners zorgt voor draagvlak voor het voorzieningenniveau en kan leegstand oplossen
- De belevingswaarde kan nog verbeterd worden

Agrofood

- Versterking clustervorming agrofood
- Innovatiekracht agrofood versterken door koppelen aan kennis Aeres
- Wereldwijde stijging van de vraag naar voedsel: productie blijft noodzakelijk
- Toenemende aandacht voor gezonde en biologische voeding in Nederland

Recreatie & toerisme

- Mogelijkheden van de oevers van de Randmeren
- Groei van bijzonder R&T aanbod zoals Walibi en Nationaal Evenemententerrein
- Versterking naamsbekendheid T&R door koppeling aan 'Verhaal van Flevoland'

Bedreigingen

Economisch klimaat en werkgelegenheid

- Trek naar de stad van hoger opgeleiden die uit Dronten komen; 'braindrain'
- Grote steden (Lelystad, Zwolle, Almere en overig Randstad) sterke concurrenten op economisch vlak
- Bereikbaarheid is matig (geen directe aansluiting op autosnelwegen en toenemende verkeersdruk op hoofdwegen, bijvoorbeeld tijdens evenementen)
- Vliegroutes over de gemeente van- en naar Lelystad Airport als Lelystad Airport opent.
- Vergrijzing van de (beroeps)bevolking

Werklocaties

- Netcongestie zorgt ervoor dat nieuwe bedrijven niet op het stroomnet aangesloten kunnen worden, terwijl er een overschot aan duurzame energie is in de gemeente
- Watercongestie: capaciteit waterzuiveringsinstallaties
- Stationsgebied als locatie voor kantoorontwikkeling en/of woningbouw kan gaan knellen

Retail & vitaliteit centra

- Voorzieningen in de kernen Biddinghuizen en Swifterbant staan onder druk

Agrofood

- Teruglopend aantal banen in de primaire landbouw
- Oplopende concurrentie om de ruimte tussen landbouw en vrijetijdssector en energietransitie

Recreatie & toerisme

- Grote concurrentie in de dagrecreatieve markt, verzadigde markt voor bungalows
- Waterplantenproblematiek in de randmeren zorgt voor negatieve effecten op watersport; bootbezit neemt ook af en bootbezitters vergrijzen
- Onvoldoende middelen vanuit natuurorganisaties voor beheer recreatievoorzieningen in de natuur

4. Voorlopige conclusies uit de analyse

- De totale werkgelegenheid steeg met 31% in de periode tussen 2012 en 2023.
- Dronten kent nog altijd een negatief pendelsaldo, maar de ratio baan/inwoner neemt toe en het pendeloverschot krimpt
- Met name de toekomstbestendige financiële en zakelijke dienstverlening groeit hard (82%), maar dit wordt vooral veroorzaakt door de aanwezigheid van één uitzendbureau.
- Tegelijkertijd zien we een afname van de werkgelegenheid in de kenmerkende landbouw (-3%).
- Dronten vergrijst, maar wijkt niet sterk af van het Nederlands gemiddelde.
- Het aandeel van de clusters agri-food en vrijetijdseconomie blijft redelijk constant.
- De werkgelegenheidsgroei tot 2050 ligt naar verwachting ergens tussen de 6.700 en 7.400 banen (36% - 40% groei), mits de woningbouwplannen gerealiseerd worden.
 - In vergelijking met de recente groei (31% tussen '12-'23) zijn deze aantallen realistisch.
- De bevolkingsgroei naar 60.000 in 2050 is fors, maar t.o.v. Flevoland niet uitzonderlijk
- Het motto “Dronten geeft je de ruimte” is wat de gemeente zo aantrekkelijk maakt voor (toekomstige) bedrijvigheid en bewoners, maar de ruimte is inmiddels ook in Dronten schaars.
 - Het is zaak om deze ruimte te blijven bieden en de juiste afwegingen te maken.
 - Dronten kan meer gebruik maken van de aantrekkelijkheid van de randmeerzone.
 - Op het gebied van Brede Welvaart is Dronten bezig met een goede inhaalslag.

Beleidsanalyse

Beleidsanalyse

Economie (algemeen)

Sociaal-Economische Visie Dronten (2017)

- Groot agrarisch kerngebied en een toeristisch-recreatief aantrekkelijke zone langs de randmeren.
- Grote uitgaande pendel → nog steeds uitgaande pendel, maar aandeel verkleind.
- Werkgelegenheid in de landbouw daalt maar economische betekenis neemt toe.
- Koers economie Dronten (4 programmalijnen)
 - ✓ – Agrofood: de werkgelegenheid in het agro-food cluster in de gemeente Dronten stijgt t.o.v. 2016.
 - ✗ – Vrijtijdseconomie: groei van 250 tot 500 banen in de vrijetijdssector in de periode tussen 2017 en 2021, en een groei van 500 tot 750 banen in de periode daarna (tot 2025).
 - ? – Vitale centra: de winkelleegstand in de gemeente daalt naar het Flevolands gemiddelde niveau in 2025.
 - ? – Acquisitie: aantrekken van 3-6 bovenregionale vestigers in de periode tot 2021 én verbetering van de gemeentelijke dienstverlening aan ondernemers.
- Aan de slag; in hoeverre is hier vervolg aan gegeven? Waar werd tegenaan gelopen?
 - Samenwerkingsproces gemeente en SEA-groepen (nu: **EPD kerngroepen**)
 - Implementeren vier actieplannen langs programmalijnen: agrofood, vrijetijdseconomie, vitale centra en acquisitie.

Beleidsanalyse

Economie (algemeen)

Structuurvisie Dronten 2030 (2012)

- Het grootschalige agrarische kerngebied:
 - De landbouw krijgt de ruimte en de openheid van de polder wordt behouden.
 - Agrarische bedrijvigheid en (verder) rust staan hier voorop.
- De natuurlijk-recreatieve zone aan de Randmeren:
 - Nieuwe initiatieven die betrekking hebben op intensieve vormen van recreatie worden geconcentreerd rondom de Flevoboulevard, terwijl in het noordelijk deel van de Randmeerzone alleen meer extensieve functies (zoals nieuwe landgoederen) een plek kunnen krijgen.
 - Het doel is om (binnendijs) een robuust en aaneengesloten groenblauw raamwerk te realiseren van bossen en open natuurgebieden.
- De intieme kernen:
 - Dronten: de veelzijdige hoofdkern met een regionale verzorgingsfunctie; hier worden de meeste woningen gebouwd en is het grootste aanbod aan bedrijventerreinen en werkgelegenheid.
 - Swifterbant: het rustieke dorp in het bos; onlosmakelijk verbonden met Swifterbantcultuur; woningbouw heeft een plaats naar behoefte; behoud van het lokale voorzieningenniveau.
 - Biddinghuizen: de recreatieve uitvalsbasis; meer profiteren van attracties in de Randmeerzone; (recreatieve) initiatieven faciliteren die bijdragen aan verdichting/vergroening langs de Bremerberg.

Beleidsanalyse

Economie (algemeen)

Structuurvisie Dronten 2030 (2012)

- Landbouw
 - Verruimen van mogelijkheden voor agrariërs, vooral voor de akkerbouw, maar ook voor de intensieve veehouderij (sterk beïnvloed door de beschikbare milieuruimte). Geen glastuinbouw.
- Recreatie & Toerisme
 - De gemeente wil graag mensen van buitenaf naar de kernen trekken. De Meerpaal en het nieuwe winkelcentrum van Dronten spelen daarin een belangrijke rol.
 - Mogelijkheden op vrijkomende agrarische bedrijfskavels aan de randen.
- Infrastructuur en verkeer
 - Binnen de gemeente is over het algemeen een duidelijk wegenpatroon aanwezig en er zijn weinig capaciteitsproblemen. Ontsluiting ooststrand (bij grote evenementen)?
- Voorzieningen en leefbaarheid
 - Dronten vormt nu en in de toekomst de hoofdkern van de gemeente met een regionaal voorzieningenniveau met niet-dagelijkse voorzieningen en grootschalige accommodaties. Deze voorzieningen zijn geconcentreerd in het centrum van Dronten.
 - Biddinghuizen en Swifterbant houden een basispakket aan voorzieningen.

Beleidsanalyse

Economie (algemeen)

Structuurvisie Dronten 2030 (2012)

- Werken
 - De economie is te typeren als een kleinschalige economie met een krachtig midden- en kleinbedrijf.
 - In de economische visie (2010) is geformuleerd dat de nadruk op kennis, dienstverlening en nieuwe vormen van wonen en werken moet liggen.
 - Het doel van de gemeente is één van de MKB-vriendelijkste gemeenten van Nederland te worden.
 - Het beleid van de gemeente is er op gericht ruime, flexibele woningen te ontwikkelen die werken aan huis mogelijk maken.
- Vijf ambities uit de economische visie (2010)
 1. Bereikbare banen voor alle inwoners en kwalitatief sterke woonmilieus die bijdragen aan de groei van de beroepsbevolking.
 2. Richten op kennis en kunde, met name onder de jonge bevolkingsgroep.
 3. Uitbreiding en ontwikkeling van de bestaande bedrijven en sectoren in de gemeente.
 4. Creëren van robuuste bedrijventerreinen.
 5. Gemeente als *partner in business*: bedrijven kunnen met de gemeente samenwerken aan een gunstig productiemilieu.

Beleidsanalyse

Economie (Flevoland)

Strategische Agenda Flevoland (2022)

- Rijk en regio werken samen langs drie ontwikkelpijlers aan de ruimtelijke ontwikkeling van de regio:
 1. Vitale dorpen: bouwen aan een samenleving met inclusieve woonomgevingen waar voor iedereen een thuis is. Ook aandacht voor randvoorwaarden zoals bereikbaarheid, onderwijs, voorzieningen, aantrekkelijkheid van het landschap, banen en verdienvermogen.
 2. Toekomstbestendige regionale economie: verhouding tussen inwoners en banen in de regio in balans te brengen, met economische groei gericht op duurzaamheid. Streven naar uitstootvrije, natuur inclusieve en circulaire landbouw. Voor de groei van de bestaande economische clusters ligt de potentie in drie ontwikkelingen:
 1. Klimaat en energie,
 2. Circulaire economie en
 3. Digitalisering en sleuteltechnologiën.
 3. Robuust natuurlijk fundament: rekening houden met de grenzen van het natuurlijke fundament bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Regio gaat met deze blik ook kijken naar bestaand ruimtegebruik.

Beleidsanalyse

Economie (Flevoland)

Flevoland Monitor (2023)

Uitdagingen voor de toekomst:

- Verduurzamingsopgave/landbouw en voedseltransitie: Flevoland werkt toe aan een systeem waarbij voldoende oog is voor bodem- en waterkwaliteit en biodiversiteit en die gericht is op een gebalanceerd consumptiepatroon; meer gebaseerd op plantaardige eiwitten en lokale producten.
- Investering in menselijk kapitaal: oplopende personeelstekorten in alle bedrijfstakken.
- Ruimte voor wonen en werk: behoefte aan (betaalbare) woningen blijft groot en ruimte is schaars. Ook de uitbreiding van werklocaties legt een claim op de ruimte; evenals andere/samenhangende functies zoals mobiliteit, natuur en duurzame energieopwekking.
 - Concurrerende claims op steeds beperkter beschikbare ruimte: behoefte aan weloverwogen keuzes en integrale oplossingen.
- Regionale solidariteit (extra uitdaging, in het bijzonder voor Flevoland): organiseren van regionale solidariteit en samenhang, waarbij recht wordt gedaan aan de verscheidenheid van de regio en de intensieve samenhang van deelregio's met andere gebieden in Nederland.

Beleidsanalyse

Economie (Flevoland)

Ontwerp economische visie 2030 (2023)

- Grenzen aan de groei: economische groei die nodig is om een samenleving te bouwen kent grenzen.
- Transities: invloedrijke transities op economische, klimatologisch en sociaal vlak.
 - Doel is om ervoor te zorgen dat de Brede Welvaart op de lange termijn goed blijft.
- Energie: werken aan het ontwikkelen van een energiesysteem met nieuwe energiebronnen.
- Circulaire economie: door toenemende schaarste van grondstoffen is de economie gebaat bij een kringloopsysteem waarin zo min mogelijk grondstoffen verloren gaan.
- Uitdagingen:
 - Schaarste op de arbeidsmarkt: tekorten in alle sectoren
 - Energienet: het elektriciteitsnet in Flevoland zit vol. Netcongestie zorgt voor problemen bij bedrijven die zich willen vestigen en bestaande bedrijven die willen uitbreiden.
 - Ruimtegebruik: beschikbare ruimte op bestaande en nieuwe werklocaties en is schaars. De kwaliteit van het beschikbare aanbod sluit niet altijd goed aan bij de vraag.
 - Grondstoffen: door schaarste van grondstoffen komen bedrijven die afhankelijk zijn in de problemen.

Beleidsanalyse

Economie (Flevoland)

Ontwerp economische visie 2030 (2023)

- Tien waarden als basis
 1. Fijn leven in Flevoland
 2. Gezondheid, vitaliteit en welzijn voor de bevolking
 3. Veerkrachtige huishoudens
 4. Gelijke maatschappelijke kansen voor iedereen
 5. Goed gekwalificeerde bevolking
 6. Gebalanceerde en veerkrachtige economie
 7. Economische zelfstandigheid
 8. Duurzaam Flevoland
 9. Betrouwbare overheid
 10. Investeren in de kapitalen van de toekomst
- Ruimtelijk-economische ontwikkeling: de belangrijkste opgave is ruimte bieden aan kwalitatieve economische ontwikkeling. Groei van vestigingen en banen die passen bij de behoeften vanuit inwoners en bedrijven faciliteren door te:
 - Investeren in de toekomstbestendigheid van bestaande werklocaties;
 - Investeren in de ontwikkeling van nieuwe werklocaties.

Beleidsanalyse

Economie (Flevoland)

Economisch programma 2023-2028 (2023)

- Ondernemers blijven ondersteunen bij het opwerken van circulaire, innovatieve ideeën naar kansrijke businessproposities.
 - Om clustervorming aan te moedigen zal de provincie een clusterstrategie ontwikkelen.
- De provincie zal verkennen of er behoefte is en mogelijkheden zijn om ‘triple helix’ samenwerking te organiseren rondom de voedsel- energie- en grondstoffentransitie.
- Samenwerkingsverbanden gebruiken om de arbeidsmarkt toekomstbestendig te maken.
 - Door de arbeidsmarkt goed voor te bereiden op wat de bedrijven in de toekomst nodig hebben, bijvoorbeeld: skills op het gebied van digitalisering.
- Maatschappelijke vraagstukken:
 - Aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt is niet goed. Verschillende sectoren hebben te maken met ernstige tekorten op het gebied van goed geschoold personeel.
 - Relatief veel voortijdig schoolverlaters en onbenut arbeidspotentieel.

Beleidsanalyse

Economie (Flevoland)

Onderzoek huisvesting arbeidsmigranten Flevoland (2020)

1. Er is nu al een tekort aan huisvesting voor arbeidsmigranten in Flevoland.
 - Tekort lost zich op in de marges van de woningmarkt. Hierop is weinig zicht.
 - Zaak om huidige woonplek van arbeidsmigranten in beeld te brengen.
 2. De inzet van arbeidsmigranten neemt de komende jaren toe.
 - Verwachte groei van 2.300 tot 6.300 arbeidsmigranten tot 2030. Dronten: ± 700 tot 1.300
 3. Huisvesting van arbeidsmigranten vergt een gezamenlijke aanpak van gemeenten en de provincie.
 - 2/3 deel van de arbeidsmigranten in Flevoland werkt binnen de provincie: vaak in de gemeente waar ze wonen. Woon-werkpendel is verder redelijk in balans.
 4. Zet in op een stapsgewijze aanpak van huisvesting arbeidsmigranten.
 - In Dronten stonden in 2018 ongeveer 800 arbeidsmigranten geregistreerd; 7% groei t.o.v. 2010.
 - In Dronten zijn arbeidsmigranten sterk geconcentreerd buiten de bebouwde kom.
 - In Dronten is er al een redelijk goed beeld van de huisvestinglocaties – ook de woningen en huisvesting bij bedrijven.
-
- Het merendeel van de arbeidsmigranten is afkomstig uit Polen (61%).
 - Arbeidsmigranten in Dronten werken vooral in de groothandel (35%) of bij een uitzendbureau (27%).

Beleidsanalyse

Bedrijventerreinen

Bedrijventerrein van de toekomst (2022)

- Kenmerken
 - Ruimtelijke ligging: iedere kern heeft een eigen bedrijventerrein.
 - Bereikbaarheid: bedrijventerreinen zijn lokaal goed ontsloten en liggen los van de kern.
 - Programma: geen duidelijk onderscheidend profiel (grote verscheidenheid; wel clustering).
 - Terreininrichting: de landschappelijke onderlegger wordt niet kwalitatief ingevuld.
- Trends bedrijventerreinen
 - Vraag naar meervoudig en toekomstbestendig ruimtegebruik.
 - Groeiende maatschappelijke weerstand tegen aanleg nieuwe bedrijventerreinen.
 - Dwingende markt en schaarse ruimte veroorzaakt waterbedeffect.
 - Werk op bedrijventerreinen is steeds minder gekoppeld aan lokale werknemers.
 - Steeds minder ruimte beschikbaar voor lokaal MKB.
- Conclusie
 - Brede betrokkenheid: belang van betrekken van diverse stakeholders in het nadenken over de (veranderde) betekenis van bedrijventerreinen.
 - Landschappelijke onderlegger: bedrijventerreinen zijn vooral functioneel ingericht om bedrijven te faciliteren; hier liggen kansen.
 - Uitwisseling en samenwerking is essentieel : quadruple helix.

3. Beleidsanalyse

Vrijetijdseconomie

Uitvoeringsagenda Toerisme & Recreatie Dronten (2018-2022)

- In hoeverre zijn ambities van de agenda gerealiseerd? (*zie notities*)
- Vier uitgewerkte projectideeën:
 - Gebiedsmarketing;
 - Bijeenkomsten en activiteiten voor en door de sector vanuit de SEA kerngroep;
 - Belevingswaarde versterken;
 - Arrangementen ontwikkelen.

Beleidsnota Toerisme en Recreatie Dronten (2008)

- Speerpunten op toeristisch-recreatief gebied:
 - Meer verbindings- en rustpunten tussen de kernen en de randmeren;
 - (City)marketingstrategie (positioneren, branding én promotie) & gastvrijheid/gastheerschap;
 - Ruimte bieden voor (grootschalige) attractiepunten;
 - Swifterbancultuur/archeologie;
 - Routes.

Beleidsanalyse

Vrijetijdseconomie

Oostkant Dronten Strategische Visie (2010)

- Het gebied wordt geprofileerd als regio. Natuur als duurzame basis. **Recreatie en toerisme, dé economische drager.** Harmonie tussen recreatie en natuur: gewenst en mogelijk. De infrastructuur stuurt ruimtelijke ontwikkelingen. Op alle niveaus komt samenhang tot stand. Het landschap groeit continu.

Verblijfstoerisme in Nederland in 2022 & 2023 (2022)

- Binnenlands verblijfstoerisme al helemaal hersteld na Covid-19 pandemie.
- Inkomend toerisme liet vanaf 2021 een forse groei zien en is (bijna) weer op peil.
- Verslechterd economisch klimaat, inclusief de dreiging van recessies en de onder druk staande koopkracht van consumenten, kan het verblijfstoerisme parten spelen (reizen wordt duurder).
- Het tempo van het herstel heeft laten zien, ondersteund door de visie van internationale experts, dat alle tekenen erop blijven wijzen dat het inkomend toerisme nog zeer sterk zal groeien.

Beleidsanalyse

Vrijetijdseconomie (Flevoland)

Beleidsplan Recreatie & Toerisme Flevoland (2016)

- 81% van de dagrecreatieve activiteiten wordt door Flevolandse zelf ondernomen.
- Top 3 clusters van activiteiten: 1) winkelen, 2) buitenrecreatie en 3) sport.
- Groei in deelsectoren: logiesverstrekking (+24%) en 'Cultuur, recreatie en amusement' (+25%), sport (+16%) en horeca (+12%).
- Afname in deelsectoren: 'overig' (o.a. verhuur) (-17%), detailhandel (-4%) en watersport (-6%).

Uitvoeringsagenda Recreatie en Toerisme Flevoland 2018-2022 (2018)

- NIEUW LAND OP DE ZEEBODEM is het verhaal van de Flevolandse gemeenten en provincie.
- Meer bezoekers en toename bestedingen (ambitie) aan de hand van 5 programmalijnen:
 - ✓ — Promotie van Flevoland als vrijetijdsbestemming (bezoeker niet goed bekend met het aanbod);
 - ✓ — Vergroten van belevingswaarde;
 - ✓ — Routeontwikkeling;
 - Recreatieve benutting van monumenten;
 - Kennis & onderzoek.

Beleidsanalyse

Retail

Dronten, Retailvisie (2018)

- Om het winkelaanbod op niveau te kunnen laten functioneren is in brede zin behoefte aan minder fysieke winkelruimte.
- Hoewel er minder behoefte is aan fysieke winkelmeters in met name de recreatieve en doelgerichte branches, blijft food zeer populair.
- In Dronten moet rekening worden gehouden met een bovengemiddelde vergrijzing.

Koopstromenonderzoek Oost-Nederland 2019

- Van alle bestedingen aan dagelijkse artikelen in de gemeente Dronten is 93% afkomstig van inwoners uit de eigen gemeente (bovengemiddeld). Bij de niet-dagelijkse artikelen is dit 89% (bovengemiddeld).
 - Online aankopen zijn goed voor 25% van de bestedingen aan niet-dagelijkse artikelen.
 - Het aandeel leegstaande winkels is toegenomen ten opzichte van 2015.
 - Voor bezoek aan een restaurant/eetcafé blijft 47% in de eigen gemeente. Voor bezoek aan een café of terras is dit aandeel 63%.
-
- Van de bezoekers van Centrum Dronten combineert 81% bezoek aan winkels met bezoek aan overige voorzieningen.
 - Van de inwoners van gemeente Dronten die Centrum Dronten bezoeken komt 63% per auto.

Beleidsanalyse

Retail (regio)

Koopstromenonderzoek Oost-Nederland 2019

- Hoewel er op veel plekken werd gesneden in het winkelaanbod, ligt er in Oost-Nederland nog een (grote) opgave in het compacter maken van de kernwinkelgebieden.
- De niet-dagelijkse bestedingen liepen in vrijwel alle typen winkelgebieden terug ten gunste van het internet.

Koopstromenonderzoek Oost-Nederland 2023

- *Wordt verwacht in Q1 2024, nu nog niet beschikbaar*

Beleidsanalyse

Wonen

Richting aan groei (2023)

- Voor een groei naar ca. 60.000 inwoners zijn 5.000 – 6.000 woningen nodig bovenop de al bestaande plannen van circa 3.300 woningen.
- De voorgestelde ontwikkellocaties in dit document bieden ruimte aan ca. 9.000 woningen, waarvan ca. 1.500 woningen binnen de drie kernen en circa 7.500 aan de randen van de kern Dronten. Dat is meer dan nodig is voor een groei naar ca. 60.000 inwoners.
- Inbreiding
 - In Dronten is het stationsgebied het sleutelproject.
 - Het sleutelproject voor Swifterbant omvat de vernieuwing van het dorpscentrum.
 - Sleutelproject Biddinghuizen betreft het (her-)ontwikkelen van een bedrijventerrein naast het centrum en enkele verouderde gebouwen en functies.
- Uitbreiding
 - Dronten Noord - ten noorden van Dronten en de N307.
 - Dronten Oost - ten oosten van Dronten en de Biddingringweg.
 - Dronten Zuid - ten zuiden van Dronten en de Dronterweg.
- Aan de randen van de polder liggen een paar locaties die mogelijk in de toekomst ook interessant zijn om (in bescheiden aantallen) woningen te bouwen.

Beleidsanalyse

Wonen

Woonperspectief Dronten (2023)

- Waarden die nu en richting 2050 belangrijk zijn als het gaat om wonen in Dronten en de keuze om door te willen groeien naar 60.000 inwoners.
- 'Samen jezelf zijn'. Een sterke dorpse samenleving die ruimte biedt aan de woonbehoefte van elk individu in die samenleving.
 1. Groen en ruimtelijk
 2. Dorps leven: voor mensen die elkaar willen kennen en naar elkaar willen omzien
 3. Gedoseerde groei met oog voor kleinschaligheid
 4. Duurzaam: de aarde in balans
 5. Diversiteit: gemengde samenleving
 6. Compleet: van wieg tot in het graf
 7. Meer gevarieerd en onderscheidend wonen

Beleidsanalyse

Wonen

Woonperspectief Dronten (2023)

Rol van de gemeente:

- Sturen op kwaliteit en op samenwerking: de kwaliteit van de leefomgeving en de gemeenschappelijke voorzieningen bewaken in gebouwde en nieuwe wijken is de kerntaak van de gemeente.
 - Grote lijnen uitzetten, niet in de weg staan om idealen zelf in te vullen en ruimte voor dialoog.
- Realisatiekracht: visie wordt vertaald in echte keuzes, concrete doelen, strategieën en maatregelen.
 - Frustratie over het grote aantal visietrajecten dat wordt opgestart en waar inwoners bij betrokken worden, zonder dat die leiden tot echte keuzes en acties.
- Integraal werkend: nu soms nog onvoldoende (wonen-werken & wonen, zorg en welzijn)
- Vasthoudend in kaders, flexibel in de uitvoering: van de gemeente wordt verwacht dat zij de kwaliteit van de leefomgeving bewaakt met heldere kaders
- Met lef en realistisch zelfbewustzijn
 - Lelystad en Almere zijn de belangrijkste leveranciers van nieuwe inwoners.
 - Ze kiezen voor een huis met een tuin in het groen, rust en een veilige woonomgeving voor zichzelf en hun kinderen. Dit zijn de zaken die mensen in Dronten nu ook waarderen.

Beleidsanalyse

Overig

De 5 Drontense principes

1. Dronten geeft je de ruimte;
 - Dit is ook het motto van de gemeente (Structuurvisie, 2020)
 - Het hebben en bieden van ruimte loopt als een rode draad door de ontwikkeling van de gemeente Dronten heen (Structuurvisie, 2020).
2. We tonen lef;
3. Onze basis is groen;
4. Mensen maken de samenleving;
5. We koesteren het dorpse karakter.

BUREAUBUITEN
economie & omgeving

Bureau BUITEN

Economie en Omgeving

Achter Sint Pieter 160

NL-3512 HT Utrecht

info@bureaubuiten.nl

+31 (0)30 - 231 89 45

www.bureaubuiten.nl